

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 35 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, KOVAS — MARCH 31, 1989

Nr. 63

LKB Kronika, Nr. 79

(Tęsinys)

Kardinolo Vincento Sladkevičiaus žodis kunigams

Nuo 1952 m. iki 1957 m. man teko šioje kuklioje seminarijos bažnyčioje ne kartą kalbėti. Teko skaityti mąstymus ir konferencijas. Per tokį ilgą laikotarpį daug kas pasikeitė, mes žinome, kad pasikeitimai nebūna vienodi, jie būna ir džiugūs, ir liūdningi; ir per šį ilgą laikotarpį ne visi pasikeitimai buvo džiugūs. Sunku visus pasikeitimus išsakyti...

Šiandien, susirinkę iškilmingam simpoziumui, švęsdami Marijos metų jubiliejį minėjimą, kartu prisimindami Dievo malonių gausą, suteiktą mums palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulio paskelbimo palaimintuoju ir neseniai Marijampolėje įvykusiomis iškilmingomis paskelbimo metinėmis, mes ypatingu būdu pajuntame, kad patys džiugiausi pasikeitimai prasidėjo Marijos metuose. Mes galime kaip anuomet Gailėjos Kanos vestuvėse pasakyti, kad tai, kas geriausia, mums palaikyta iki dabar.

Kaip tik Marijos metuose visoje mūsų tautoje pasireiškia nuostabūs pasikeitimai, pava-

Eina nuo 1972 metų,
Perskaitę duok kitam!
Jei gali, padaugink!

dinti persitvarkymo vardu. Ypatingą jų iškalbingumą mūsų tauta pergyveno ne taip seniai Vingio parke, kai pirmą kartą po tiek metų taip iškilmingai suplevė savo trispalvės,

kai buvo svarstomi visi tautai rūpimi klausimai. Gaila, kad tautinės vėliavos šiandien čia nematome. Nejaugi tai mums svetimas dalykas? Nejaugi tai mūsų žvilgsniui priešingas dalykas, ir nemokame džiaugtis tuo, kuo šiandien džiaugiasi visa mūsų tauta, nejaugi visa tai priešinga kunigijai? Ne veltui tie, kurie tą persitvarkymo džiaugsmą pergyveno Vingio parke, padarė priekaištą mums, kunigijai, kodėl mes likome tokie svetimi, bejausmiai, tarsi netrokštą persitvarkymo ir persimainymo, pernelyg apsi-pratę su liūdna padėtimi. Persitvarkymo Sąjūdis man neduoda ramybės, delegacijos ateina viena po kitos, klausia, kodėl mes tylime? Tegul šis mūsų žodis būna kaip atsakas, kad netylim, kad sielojamės ir pergyvenam. (Bus daugiau)

Lietuvos kompozitoriai už nepriklausomybę

Vilnius. — Lietuvos Kompozitorių sąjungos suvažiavime sausio 24 d. buvo priimta ši deklaracija.

1918 m. vasario 16 dienos Lietuvos nepriklausomybės aktas išreiškė tuo metu visiškai subrendusių lietuvių tautos siekį gyvenanti laisvoje, demokratiškoje besitvarkančioje valstybėje. Nepriklausomos Lietuvos Respublikos egzistavimas 1918-1940 metais parodė pasauliui

jos politinį, ekonominį ir kultūrinį gyvybingumą.

Deja, 1939-aisiais mūsų istorija ėmė planuoti Berlynas ir Maskva; Lietuva prarado nepriklausomybę, patyrė stalininio genocido baisumus, išsigimstančio totalitarinio centralizmo ūkinį bei kultūrinį alinimą.

Suvažiavimas smerkia aneksonistines TSRS ir Vokietijos 1939-1941 metų sutartis bei slapto Molotovo pakto ir TSRS kariuomenės įvedimą į Lietuvą. Suvažiavimas nepripažįsta revoliucinės situacijos 1940 m. Lietuvoje teorijos ir prievartinį Lietuvos įjungimą į TSRS laiko neteisėtą.

Atgimstančios Lietuvos noras būti suverenia valstybe įstatymais įteisintas naujoje Respublikos konstitucijoje, santykius su TSRS grindžiant tebe-galiojančiu teisiniu aktu — Lietuvos Respublikos ir RITFSR 1920 m. liepos 12 dienos Taikos sutartimi bei vėlesniais abipusiais jos patvirtinimais. Suvažiavimas kreipiasi į TSRS Aukščiausiąją Tarybą ir VFR Bundestagą, prašydamas paraginti aukščiausias valstybes priimti atitinkamą deklaraciją dėl 1939-1941 m. TSRS-Vokietijos sutarčių.

Kompozitoriai taip pat kreipiasi į Lietuvos vyriausybę, kaip ir kitos organizacijos, kad vasario 16-ji būtų paskelbta tautine švente, kas vėliau ir buvo paskelbta ir pirmą kartą viešai švęsta visoje Lietuvoje.

Prezidentas G. Bushas su Atstovų rūmų speakeriu Jim Wright, kairėje, ir Senato daugumos vadu George Mitchell dokumento pasirašymo metu, kai buvo sutarta vieninga Amerikos politika Nikaragvos klausimu, pratesiant paramą laisvės kovotojams ir pritarant diplomatinės taikos pastangoms Centro Amerikoje.

Pirma likviduoti Contras, o paskui praveisti rinkimus

Managva. — Nikaragvos sandinistų prez. Daniel Ortega griežtai kritikavo naują Amerikos planą padėti humanitarine pagalba laisvės kovotojams Contras. Tai esą prieš tarptautinius įstatymus, nes ir vėl būsiąs kraujo praliejimas. Jis pasakė, kad tuo Amerikos nutarimu vėl leidžiama daryti Contras viską, ką tik jie norės, nežiūrint Centro Amerikos prezidentų sutarimo igyvendinti taiką tame regione taikiu būdu. Tai pirmą prezidento reakciją į prez. Busho, Valstybės sekr. Bakerio ir Kongreso vadų susitarimą paskirti Contras kas mėnesį po 4,5 mil. dol. iki kol įvyks rinkimai Nikaragvoje kitų metų vasario mėnesį.

Rinkimai tik tada, kai nebus Contrų

Kalbėdamas užsienio svečiams ir spaudos atstovams, Ortega pasakė, kad Amerikos planas yra prieš demobilizaciją.

Gorbačiovas giria Pabaltijį

Maskva. — Kovo 15 d. pranešimą apie partijos agrarinę politiką padarė Centro Komiteto Generalinis sekretorius M. Gorbačiovas. Jis pasiūlė valstietį padaryti žemės šeimininku ir reikalavo daryti viską, kad būtų išspręstas maisto trūkumas. Žemdirbiams turi būti suteikta pilna iniciatyvos laisvė. Dėlto esą daugiau nebegalima.

Savo ilgoje kalboje jis prisiminė ir Pabaltijį žemės ūkio klausimus. „Mes kalbame apie pelnytus pirmuonius ūkių laimėjimus Pabaltijio respublikose. Čia pastebima analogiška tendencija. Per paskutinius 20 metų žemės ūkio paskirties pagrindiniai gamybiniai fondai išaugo Lietuvoje beveik 5 kartus, Latvijoje 3,8 karto, Estijoje 4,1 karto. O bendroji žemės ūkio produkcija jose padidėjo atitinkamai: Lietuvoje 45%, Latvijoje 39% ir Estijoje 33%. Kartu šių respublikų kolūkiuose ir tarybinuose ūkiuose padidėjo pagrindinių rūšių produkcijos savikaina“.

TRUMPAI IŠ VISUR

— San Salvadore išrinktas prezidentas Alfredo Cristiani, kuris perims prezidentūrą birželio 1 d., kreipėsi į kairiuosius sukilėlius pasiūlydamas pradėti pasitarimus taikos klausimais. Praeičtyje jo partija ARENA buvo griežtai priešinga prieš kalbas su komunistais; dabar naujasis prezidentas žada vesti moderuotą politiką savo krašte.

— Baltieji rūmai pranešė, kad prez. Bushas pasiuntė specialią komisiją ištirti alyvos tanklaivio nelaimę, kai prie Aliaskos krantų pasipylė daug alyvos į jūrą, o Exxon kompanijos savininkai nepajėgia jos sukontroliuoti.

— Valstybės departamento sekretorius James Baker III pasakė, jog vyriausybė nemano pagerinti ryšių su Kubos diktatoriumi Fidel Castro.

— Irano teokratas ajatola Chomeini privertė parašyti atsisakymo laiško savo pasirinktam pareigų pavadėtojų ajatolai Montazeri, kuris nesąsistinkimas Irano revoliucijai ir užsiimamas moderuotais galvojimu valstybės reikaluose. Chomeini dabar yra 88 m. amžiaus.

— Vidaus reikalų departamento sekretorius Manuel Lujan pasakė, kad reporteriai kartais elgiasi „kaip hanibalai“, nuolat sekiodami valdžios pareigūnus, norėdami tik jiems igelti.

— Indianoje buvusio vice-prezidento Dan Quayle vieta, kai jis pradėjo savo kongresmano karjerą, dabar laimėjo Jill Long, demokratė, prieš respublikoną Dan Heath. Ji bus 26-ji moteris 435 kongresmenų tarpe Atstovų rūmuose.

— New Yorke pabėgėlio teisių pasiprašė Sovietų Sąjungos jaunųjų šachmatų turnyro žaidėjas Gata Kamsky kartu su savo tėvu Rustam, kai FBI pareigūnas pasirodė žaidynių metu. Kamsky yra jauniausias sovietų delegacijos narys, kuriam 14 metų.

— Chicagoje Esanti H.J. Heinz kompanija pradėjo derybas su Sovietų Sąjungos pareigūnais pradėti bendrą prekybą kasdieninio naudojimo prekėmis, praneša tos kompanijos vadovas Anthony O'Reilly.

Kongreso ir prezidento teisės

Tie patys nesutarimai, kaip ir anksčiau

Washingtonas. — Baltųjų rūmų teisinis patarėjas Boyden Gray pareiškė susirūpinimą, kad tik padarytu prez. Busho susitarimu su Kongresu Centro Amerikos klausimais, kurį paruošė Valstybės departamento sekretorius James Baker III. Jis sako, kad tas susitarimas leidžia Kongresui per toli veržtis į prezidento konstitucines teises, suvaržant jo galią.

Be to, B. Gray, kuris yra vyriausias Baltųjų rūmų advokatas, jaučiasi įžeistas, kadangi jam nebuvo pateiktas susipažinti pasirašytas susitarimo tekstas, kurį paprastai teisininkas peržiūri ir jį pataiso, jei tai kitiškai prieš įstatymus. Ir prie Baltųjų rūmų advokatai sako, kad prezidentas leido Kongresui per daug kištis į užsienio politikos reikalus, kas yra prieš Konstituciją.

susitarimą. Busho administracija tik 9 savaites valdžioje ir tebeieško būdų bendradarbiaumui tarp įvairių įstaigų ir Baltųjų rūmų pareigūnų.

Etikos principų klausimas

Pranešama, kad Baker ir Gray yra artimiausi prezidento Busho patarėjai. Tačiau jų ryšiai pasidarė šalti, kai praėjusį mėnesį Gray, kuris yra pagrindinis etikos principų vyriausybėje vykdytojas, pareikalavo, kad Valstybės sekr. Bakeris parduotų savo akcijas, kurias jis turi savo kompanijos vardu banke, kad nebūtų įtarimo gaudant valstybės kontraktus. Bakeris pažadėjo tai padaryti.

Baltųjų rūmų teisininkai sutinka, kad būtų užsienio politika vedama viena visos Amerikos vardu, tačiau Gray sako, kad jo įstaiga dabar tuo klausimu turi daug rezervacijų. Valstybės departamentas paaiškino, kad pats sekr. Bakeris asmeniškai vedė tuos pasitarimus ir todėl neatsiklausė Baltųjų rūmų teisės skyriaus patarimo, nes jis anksčiau ir pats buvęs Baltųjų rūmų štabo viršininku prie Reagano, todėl gerai žinąs teisinius jo klausimus.

Bijojo Reagano apkaltinimo

Washingtonas. — Buvusio Teisingumo departamento viršininkas Edwin Meese III, liudydamas pulk. North teisme, pasakė, jog jis pats ir kiti aukštieji prezidento Reagano pareigūnai bijojo, kad Reaganas nebūtų apkaltintas ir patrauktas tiesios už Irano ginklų pardavimą ir pelno perleidimą Contras. Jie bijojo, kad demokratai nepanaudotų „impeachment“ taktikos. Meese yra aukščiausio rango buvus pareigūnas vyriausybėje, kuris liudijo iki šiol North byloje. Meese norėjęs iš pulkininko sužinoti visus faktus ir pasakęs jam, jog blogiausias dalykas būtų slepti tuos dalykus, kad apsaugotų save arba prezidentą. North viską jam paneigė ir atsimeinas, kaip jam sakė, kad niekas iš Saugumo tarnybos, įskaitant ir jį patį, nebuvo įsivėlęs į tą skandalą — slapta parduoti ginklus Iranui ir pirkti ginklus Nikaragvos laisvės kovotojams. Bet kai North gynė advokatas B. Sullivan paklausė Meese, ar buvo bijoma, kad tas skandalas galėtų nuversti prezidentą, tai Meese atsakė „taip“. Meese pasisakė manęs, kad jis apie tai kalbėjo su Reaganu, bet jis neatsimeinas ar buvo panaudotas žodis „impeachment“. Bet jis tikrai tai diskutavęs su kitais pareigūnais.

KALENDORIUS

Kovo 31 d.: Benjaminas, Kornelija, Ginas, Vartvilė.
Balandžio 1 d.: Venancijus, Teodora, Rimgaudas, Dainava, Hugonas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:37, leidžiasi 6:13. Temperatūra dieną 46 l., naktį 30 l.

Baltųjų rūmų teisininkų štabo narys C. Boyden Gray, kuris įspėjo, kad pasirašytas prezidento laiškas su Kongreso vadais sumažina prezidento galią, kuri ir yra konstituciniai apsaugota.

Teisininkas Gray taip pat pranešė, jog jis neturėjo progos susipažinti su susitarimo turiniu ir slapto sekretoriaus Bakerio laišku Kongreso vadams, nes viską penktadienį patyrė jau iš spaudos. Toks prezidento galių apribojimas yra prieš Konstituciją, jei jis bus įteisintas. Tai negirdėtas dalykas, kad Baltųjų rūmų pareigūnas keltų teisinio pobūdžio klausimą apie Valstybės sekretoriaus paruoštą

— Jugoslavijos neramumuose Kosovo provincijoje jau žuvo 21 asmuo.

SPORTO APŽVALGA

Futbolas Chicagoje

„ŽALGIRIS“ DALLAS CUP '89 TURNYRE

(Pradžią „Sporto apžvalgos“ kovo 24 d. laidojo)

Trečiose kvalifikacinėse turnyro rungtynėse ok. Lietuvos „Žalgiris“ jaunių rinktinė, laimėjusi prieš Vegas „F.C.“, Nevada, komandą rezultatu 5-0, kvalifikavosi dalyvauti tolimesnėse varžybose.

Ketvirtadienį, kovo 23 d., „Žalgiris“ komanda žaidė prieš Dallas „Hornets“ 71 ir užtikrintai laimėjo 2-0.

Penktadienį, kovo 24 d., turnyro ketvirtfinalė „Žalgiris“ rinktinė susitiko su Ukrainos Kijevo „Dinamo“ rinktinė, oficialiai atstovavusia Sovietų Sąjungai. Abi komandos perestroikos deka pirmą kartą atsirado skirtingame pasaulyje, Dallas, Texas, kur europietiškas futbolas dar tik žengia kūdikio žingsniais. Visuomenės susidomėjimas tuo vadinamu „soccer“ auga, ypač tas žymu pietinėse ir vakarinėse valstijose. Išskirtino dėmesio susilaukė minėtų komandų rungtynės. Žiūrovų susirinko keletas tūkstančių, nors buvo žaidžiama eilinę darbo dieną.

Rungtynės buvo sunkios ir permainingos – pradžioje žymia persvarą turėjo „Dinamo“ vaikinai, o vėliau ją perėmė žalgiriečiai, kol rungtynių pratęsimas iškovojo vertingą pergalę 2-1, vien dėl kurios jau buvo verta keliauti tūkstančius kilometrų.

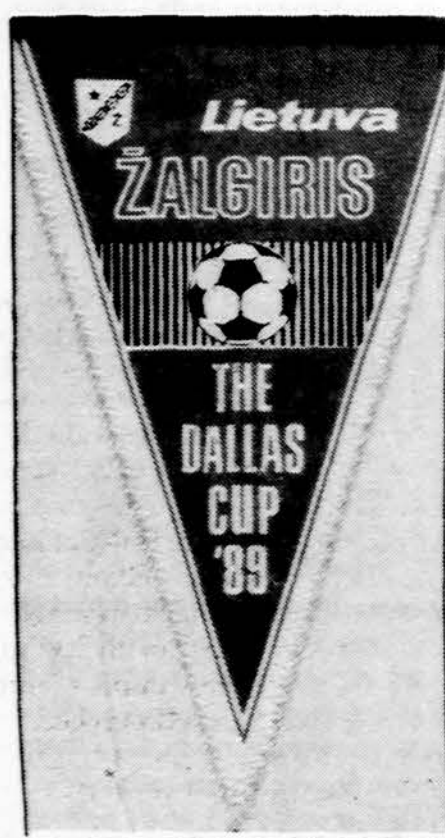
Laimėjus prieš „Dinamo“, „Žalgiris“ pateko į pusiaus finalą, kur žaidė prieš praejusį dviejų turnyrų laimėtoją Bolivijos jaunių rinktinę. Prieš ją žaidė šeštadienį, kovo 25 dienos 6 val. vak. Rungtynių pažiūrėt susirinko arti 10,000 žiūrovų. Normalus rungtynių laikas baigtas lygiomis 2-2. Ir po dvejetos pratęsimų laimėtoji nepaaiškėjo, sekė baudiniai iš vienuolikos metrų atstumo. Žalgiriečiai nepasisekė – jie pralaimėjo galutine pasekme 5-6.

Po rungtynių, kitą dieną svečiai per New York išvyko namo. Turnyrui dar nepasibaigus, „Žalgiris“ gavo daug kvietimų dalyvauti įvairiuose turnyruose.

Sunku rašyti apie rungtynes jų nemačius. Dar sunkiau, kad taip iš pirmo žvilgsnio pamilti žalgiriečiai nepasiekė numatyto tikslo – Dallas taures, kurios juos žaidžiant mačiusių nuo-

mone, jie tkrai buvo verti. Nors rungtynių ir nemačius, iš pasikalbėjimų susidarė vaizdas, kad tai nebuvo vaikinių išokup. Lietuvos paprastas laktymas paskui tarptautinį odinį kamuolį. Tai buvo pradžia kažko daugiau – tai buvo pradžia lietuviškojo renesanso čia ir už prasiveriančios uždangos.

J. J.

Golfas

SEZONĄ PRADEDANT

Turnyrų tvarkaraštis

Štai žinios, kurių laukėte daugiau kaip penkis mėnesius!

Balandžio 9 d. – 11:04 v.r. Silver Lake, Keturių žaidėjų „scramble“.

Balandžio 23 d. – 10:30 v.r. Carriage Greens Westgate, Pavasario turnyras.

Gegužės 7 d. – 11:00 v.r. Westgate, Dvejetų geresnio kamuolio varžybos.

Gegužės 27 d. – 12:00 v.r. The Oaks (EDT), Pavasario išvyka.

Gegužės 28 d. 10:00 v.r. The Oaks (EDT), Pavasario išvyka.

Birželio 25 d. – 11:30 v.r. Glenwoode, „Pro-Am“ turnyras.

Liepos 23 d. – 10:30 v.r. Evergreen, Vasaros turnyras.

Rugpjūčio 12 d. 09:30 v.r. Tuckaway, Kvalifikacinis turnyras.

Rugpjūčio 13 d. – 10:30 v.r.

Vilniaus „Žalgirio“ jaunių ir „Lituano“ futbolų komandos prieš rungtynes Oak Lawn paviljone. Antras iš deš. – „Žalgirio“ pirmininkas Vytautas Nėnys.

Nuotr. Ed. Šulaičio

Tuckaway, Kvalifikacinis turnyras.

Rugpjūčio 2 d. – 7:30 v.r. The Oaks (EDT), ŠALFASS turnyras.

Rugpjūčio 3 d. – 7:30 v.r. The Oaks (EDT), ŠALFASS turnyras.

Rugpjūčio 17 d. – 10:30 v.r. Pheasant Valley, Šeimų turnyras.

Spalio 8 d. – 10:00 v.r. Deer Creek, Klubo pirmenybės.

Klubų valdyba

Valdyba šiemet liko ta pati, kaip ir pernai, pasiskirstiusi tom pačiom pareigom.

Pirmininkas – Petras Striupaitis, 767-1090.

Vicepirmininkas – Medardas Karalius, 655-1625.

Išrinktinė – Aldona Urbienė, 301-3839.

Sekretorius – Raimundas Korzonas, 436-8535.

Turnyrų vadovas – Jonas Astrauskas, 239-8370.

Turnyrų vadovas – Saulius Plėnys, 349-8264.

Prašome šį ypatingos vertės pranešimą įrengti ir pakabinti labai matomoj vietoj!

Valdyba

Sezoną pradėdant žinotina

Pirmame, Silver Lake, turnyre bus premijuojamos pirmos trys komandos. Taip pat bus premijuojamas artimiausias smūgis prie duobutės. Kviečiame visus narius bei svečius kuo anksčiau registruotis pirmajam turnyrui, skambinant bet kuriam valdybos nariui.

Pageidaujantieji gali sudaryti savo komandas. Pavieniai žaidėjai bus suskirstyti į komandas turnyro vadovo nuožiūra.

Nario mokestis šiais metais lieka tas pats kaip ir pernai – 13 dol. Jaunučiams, gimusiems 1973 m. ar vėliau, mokestis yra 6 dol. Raginame narius nedelsiant susimokėti. Čekius rašyti: „Lithuanian Golfers Association“ ir siųsti Aldonai Urbienėi, 13839 Teakwood Dr., Lockport, IL.

Turnyro kiekvienos dienos mokestis yra 3 dol. Pageidaujantieji už visus klubo turnyrus užsimokėti iš anksto, siunčia 35 dol. Jaunučiai yra atleidžiami nuo turnyrų mokesčio.

Kaip ir praityje, Arūnas Dagys tvarkys išlyginamų smūgių apskaičiavimą. Prašome visus narius jam pristatyti visų savo žaidimų rezultatus 5917 W. Essex, Oak Forest, IL 60452 adresu.

Turnirietį golfuojančių lietuvių kilmės pažįstamų, prašomi pakabinti įstoti į klubą. Negaunantieji pranešimų, arba juos gaunantieji neteisingu adresu, prašomi pranešti teisingą adresą Raimundui Korzonui.

Dar nėra dėl ko sielotis! Dar nėra dėl ko sielotis!

Valdyba

POKALBIS SU ARTŪRU POVILIŪNU

Kelionėje ilgesnį laiką teko sėdėti šalia Artūro Poviliūno, Lietuvos sportininkų vadovo. Jis jaunas, simpatingas, inteligentingas, turi humoro ir sarkazmo. Su juo susidraugauti galima per minutę. Artūras yra baigęs Kūno kultūros institutą, žaidęs krepšinį „Žalgirio“ dublerių komandoje, greit išryškėjo kaip talentingas lyderis-vadovas. Jis yra Lietuvos Kūno Kultūros ir Sporto komiteto pirmininko pirmasis pavaduotojas ir neseniai atkurtam Tautinio Olimpino komiteto prezidentas.

Čia keletas klausimų iš to ilgo pokalbio.

– Kokias funkcijas atlieka Lietuvos Kūno Kultūros ir Sporto komitetas; kokios jūsų pareigos?

– Lietuvos KK ir S komitetas yra kaip sporto ministerija.

i Vilnių gruodžio 11 d. ir vienas balsai, po 50 metų, buvo atkurtas Lietuvos Tautinis Olimpiniis komitetas – TOK. Tuoj pat išrinktas ir vykdomasis komitetas su viceprezidentais, advokatu K. Motieka (sąjūdžio seimo tarybos narys), G. Umaru – Seulo olimpiados 2 aukso medalių laimėtoju ir V. Nėniumi – „Žalgirio“ sąjungos pirm. Komiteto generaliniu sekretorium išrinktas Janis Grinbergas.

– Kokios perspektyvos ir kokie pirmieji uždaviniai?

– Gerai žinau, kad kelias nėra rožėmis klotas, bet sunkumų nebijome – su mumis visa tauta! Pirmiausiai, žinoma, ant kelio stovi Maskva. Čia viskas priklausys, kiek sėkmingas bus Sąjūdis. Sąjūdžio tikslai ir siekimai yra ir mūsų siekimai. Tada jau pats Tarptautinis

Roma Griniūtė-Grinbergienė, Lietuvos TOK spaudos atstovė ir Artūras Poviliūnas, Lietuvos Tautinio Olimpino komiteto prezidentas.

Jai tiesioginiai priklauso ir yra atsakingos visų sporto šakų federacijos, sporto organizacijos ir klubai. Ji koordinuoja varžybas, pirmenybes, tvarko finansus. Mano pareigos yra pati ors organizacija, propaganda, atskirų sporto šakų vystymasis, šiuo metu akcentuojant žiemos sportą.

– Neseniai buvote išrinktas Tautinio Olimpino komiteto prezidentu, ar užteks laiko?

– Sunku pasakyti, kiek, bent pradžioje, bus darbo, tačiau laiko turėtų užtekti, ypač kai vykdomasis komitetas yra nemažas ir atrodo efektingas.

– Užkliuvus už TOK, jūs kaip tik buvote Maskvoje, kai latviams buvo pasakytas griežtas „NIET“ dėl jų panašaus komiteto. Kokia jūsų reakcija?

– Grįžau nekokiame nuotaikoje, tačiau Lietuvoje jau buvo surinkta 143,000 parašų, pageidaujančių, kad būtų įsteigta Lietuvos Tautinis Olimpiniis komitetas. Nebuvo kito kelio – reikėjo paklusti tautos valiai.

Netrukus buvo išrinkti delegatai iš federacijų, rajonų ir įvairių organizacijų. Jie suvažiavo

Olimpinis komitetas. 1939 metais Lietuvos TOK pasiuntė prašymą, kad priimtų nariu, bet viskas paslėgė karo audros. Reikės, be abejo, viską pradėti iš naujo. Jau kreipėmės į to komiteto prezidentą J. Grinbergą dar šį pavasarį Ženevoje matyti. Žinome, kad būti priimtiems nariu, reikia pirmoje eilėje būti nariu bent 5 tarptautinių sporto federacijų. Prieš karą jų priklausė net 13 tokių federacijų, bet dabar reikia pradėti vis iš naujo. Žodžiu, esame pasiryžę daryti viską, kas įmanoma.

– Linkėdamas geriausios sėkmės, dar norėčiau grįžti prie žaidynių. Koks buvo bendras išpūdis?

– Nepaprastai puikus! Pirmiausiai, žinoma, esame dėkingi ir labai džiaugėmės, kad buvome pakviesti. O priimti buvome labai vaisingai ir draugiškai. Pati žaidynių organizacija galėjo būti truputį geresnė, tačiau žinant, kad viską darė pasisventę ir be atlyginimo sporto darbuotojai, galima tik džiaugtis.

– Sportininkai buvo apgyvendinti pas žmones, kas pas

jus nelabai įprasta, – ar buvo nusiskundimų, ar kokių problemų?

– Mūsų sportininkai grįžo patenkinti ir laimingi. Jie niekad neįsivaizdavo, kad bus taip draugiškai ir vaisingai priimti. Norėčiau tikėti, kad mūsų žmonės jūsų sportininkus 1991 metais priims su tokia pat širdimi.

– Ir pagaliau – jūsų asmeniška nuomonė apie Austr-

liją ir jos lietuvių?

– Australija puiki šalis; gražūs miestai, įdomi gamta, oras žavingas, o jos lietuvių – jų vaishingumo ir širdies niekada nepamiršiu.

V. G.

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELUCKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensilvanijos nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288
507 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 352-4487

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS

Tikrina akis. Pritaiko akininius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. – Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabineta perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė – Chirurgija

2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 – Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė – Vidaus ir plaučių ligos

2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Sešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5548

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai

6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Alfredas Kleinaitis, FIFA teisėjas, įteikia Illinois teisėjų kolegijos dovaną „Žalgirio“ treneriui ir vadovui Vytautui Jančiauskui.

Nuotr. Ed. Šulaičio

KULTŪRŲ SKIRTUMAS

JAV arkivyskupų susitikime su Vatikano kurijos atstovais ir Šv. Tėvų ryškiai iškilio kultūriniai skirtumai tarp europėjų ir amerikiečių katalikų būdingi, tačiau pašnekesiams būdingi buvo šie bruožai: kalbančiųjų ištikimimas, atvirumas ir vieniems kitų meilė Kristuje. Trumpas Thomas J. Reese, S.J., aprašymas *America* žurnale (1989.III.25) parodė tiek skirtumus, tiek ir abiejų pusių gilų rūpestį ištikimais ir teisingai perduoti tikėjimą.

Pašnekesių bendroji tema buvo „Evangelizacija JAV kultūros ir visuomenės kontekste, pabrėžiant vyskupo rolę, kaip tikėjimo mokytoją“. Temos įvadą davė St. Louis ark. John L. May, apibūdindamas evangelizacijos tikslą taip: padėti žmonėms „kasdien Jėzų ryškiau matyti, labiau mylėti, artimiau juo sekti“. Jis sakė: „JAV yra pluralistinis kraštas, turintis visiška tikėjimo laisvę; organizuotos religijos apstu Amerikoje; yra pilna minties laisvės; demokratijos dvasia – stipri“. Pripažindamas, kad organizuotos religijos yra stiprios ir yra platus ekumeninis bendravimas, pripažino, kad vis vien „mūsų žmonėse ir medijoje yra plačiai pasklidusios materialistinės, sekularistinės ir hedonistinės pažiūros“. Be to, Amerikoje su nepasitikėjimu žiūrima į švaistymąsi autoritetu bet kurioje mokslo ar kultūros srityje, ir daugelis amerikiečių laiko, kad vyskupų laikymas Dievo vietininkais yra tiek pat atgyventas sąvoka, kaip karalių tokiomis laikymas („divine right of kings“). Taip jis apibūdino amerikietiška kultūrinę aplinką.

Daugelis Vatikano kalbėtojų pabrėžė būtinumą ir svarbą JAV vyskupams stipriai ir autoritetingai pristatyti ir įsakyti vykdyti („impose“) bažnytinį mokymą. Savo kalboje kard. J. Ratzingeris skundėsi, kad katekizacija tapo pavesta „vadinamiesiems profesionalams“, dėl ko atsirado „per daug eksperimentavimo, kurio dėka dažnai pranyksta pati esmė, atsiradus daugybei skirtingų balsų“. Jis taip pat skundėsi, kad teologai nebeapsiriboja ramiu darbu akademiniame pasaulyje, o savo „disonansiškus koncertus pristato plačiajai publikai, naudodamiesi viešąja medija taip, kad vyskupo balsas visai nebegirdimas“. Moderniame pasaulyje, jis sakė, bažnyčiai nepripažįstama rolė viešajame pokalbyje, o klausoma tik paskira, profesionalų teologų. Aukščiausia vieta duodama profesionaliam individui, o moralinės vertybės nurašomos į privatių nuomonių sferą, kaip mažavertės. Tokiu būdu, jis sakė, ginamos nemo ralumo teisės, o moralumas neturi jokių teisių.

Kalbėdamas apie vyskupą kaip tikėjimo mokytoją, New Yorko kard. John J. O'Connor sakė, kad JAV vyskupai per visus 200 metų JAV katalikų Bažnyčios gyvavimo visuomet buvo pirmieji ir svarbiausieji tikėjimo mokytojai, o ne tik statytojai ir lėšų telkėjai, (kuo kai kurie europiečiai juos laiko). O jie moko ne tik per pamokslus, gausius ganytojiškus laisvius bei vyskupijų laikraščius, bet ir skatindami parapines mokyklas bei kuriamas mokslo ir šalpos institucijas.

Jis pareiškė, kad svarbu Šventajam Sostui suprasti, jog dažnai, kai atrodo, kad JAV vyskupai abejingi Šventojo Sosto autoritetui, iš tikrųjų tai yra tik jų pastangos įgyvendinti apatališkąją mokymą JAV kultūrinėse sąlygose, t.y. ir JAV

kultūrą integruoti ir joje įprasinti net ir tuos mokymus, kurie JAV kultūrai yra svetimi, jei ne tiesiog priešiški. Gi Šv. Augustinas sugebėjo sukurkščiūninti Platono filosofiją, šv. Tomas akvinitis – Aristotelio. Duokit ir mums laiko, ir mes „apkrikštysime“ šio žemyno kultūrą, iis sakė.

Apie vyskupų rolę vienuolių atžvilgiu kalbėjo Washington, D.C., kardinolas James Hickey. Jis pradėjo, sakydamas, kad Bažnyčia JAV-ese pastatyta įvairių vienuolių bei kongregacijų seserų, brolių bei kunigų darbu, kurie dar ir šiandien aptarnauja ligonines, mokyklas, kolegijas, universitetus bei teikia įvairius socialinius patarnavimus. „Juose“, jis sakė, „reiškiasi dvi skirtingos pažiūros apie svarbą paties vienuoliško gyvenimo bendruomenėje“.

Pirmojoje pabrėžiama misija-tarnystė pasaulyje; antrojoje viršū turi pats vienuoliškasis bendruomeninis gyvenimas. Daugumai JAV vienuolių būdingas pirmasis, kuriame vienuoliško gyvenimo išorinės formos palenkiamos pilnesniam atsivardimui apaštaliavimo darbui. Gi antroji grupė pabrėžia bendrą vienuolišką gyvenimą, bendrą maldą, vienuolišką apyrangą ir tarnavimo formas, kurios netrukdo tokiame gyvenimui. Kalbėdamas vyskupų vardu, jis sakė: „Mums svarbu pabrėžti vienuolišką, konsekruto gyvenimo svarbą, kaip tokio, nežiūrint apaštaliavimo darbui“.

Kalbant apie vyskupų rolę ryšium su šeima ir pasauliečiais, daug buvo kalbama apie didelių skaičių Amerikoje duodamų skrybių. Tarybos šeimai prefektas kard. Edward Gagnon skundėsi, kad religinės programos išsiskyrusiais katalikams kai kuriais atvejais yra tapusios persiporavimo klubais, asmenims, kurie nėra laisvi vesti. Kard. A. Silvestrini, Apaštališkosios Signatūros prefektas, pareiškė, kad 1985 m. JAV-ese buvo paskelbta 36,180 anuliacijų, o visame likusiame pasaulyje tik 9,452. Jo supratimu, JAV tribunolai nesilaiko kanonų, savaip interpretuodami „psichinį nepajėgumą“, kaip pagrindą anuliacijai. Detroito kard. Edmund Szoka pareiškė, kad Signatūra mato tik skaičius, o ne procedūrą. Jis užtat kvietė Signatūrą atvykti ir patikrinti anuliacijų davimo procesą.

Dubuque, IA, kard. Daniel Kucera, OSB, nors pripažino, kad daugumas katalikų Amerikoje priėmė Vatikano II liturgines reformas, iškelė, jog Vatikani yra rašomi laišukai, skundžiant, kad JAV-ese pilna liturginių prasižengimų. Iš tikrųjų, jis sakė, tai netiesa. „Vadinami tradicionalistai pakartotinai puola vietinio vyskupo ir vyskupų konferencijos autoritetą, skatindami savo narius tiesiogiai rašyti Vatikaniui ir Popiežiui“.

Atsakydami, kodėl vyskupai nerangūs patvirtinti Tridentinės Mišias vyskupijose, vyskupai paaiškino, kad problema nėra su pačiomis Mišiomis, bet su nusistatymu tų, kurie jų prašo. Dažnai šis prašymas tėra tik priedanga išsisukimui nuo Vatikano II-jo liturginių reformų.

Galutinėje išvadoje, tiek Vatikanas, tiek ir JAV vyskupai pasmerkė „radikalų“ feminizmą, moralės sureliatyvinimą ir sekularistinę kultūrą, kurią skatina JAV medija. Ar vyskupai stosis prieš teologus, kaip kard. Ratzingeris skatino, pamatysime, rašo kun. Reese. Tačiau per susirinkimą buvo pasiektas daug didesnis vieni kitų supratimas.

a.j.z.

PIETŲ AFRIKOS DILEMA

IGNAS MEDZIUKAS

Pietų Afrikos respublika šiandien yra pasaulio dėmesio centre. Jos vardas rišamas su Apartheid – segregacija (gyvenimu atskirai), diskriminacija. Nesenai televizijoj buvo parodyta, kaip viena indų šeima kėlėsi į baltųjų rajoną, susirinkę aplink gyvenantieji užtvėrė jiems kelią, sustodami vienas šalia kito, kad jie negalėtų nusigabenti savo daiktų. Mažesniuosis savo reikmenis indai metė pro baltųjų galvas.

Skaitant spaudoje pranešimus, susidaro įspūdis, kad Pietų Afrikos miestuose nuolat vyksta maištai, riaušės, demonstracijos, areštai, pasižymi policijos žiauriu elgesiu, po to kalėjimai, mirtis ir laidotuvės. Daugely laikraščių Amerikoje, filmuose ir televizijoj pavaizduojamas toks gyvenimas. Bet dažnai faktai iškreipiami, šališkai pavaizduojami, duodant subjektyvius komentarus. Žinoma, padėtis yra sudėtinga. Juodieji nori, kad pasaulis juos suprastų, jog jie praieityje buvo skriaudžiami. Jie siekia vidaus politinių pakeitimų, kad galėtų dalyvauti krašto valdyme. Baltieji skundžiasi, kad kiti nenori jų suprasti ir įvertinti, jog jie beveik 400 metų krašte išvystė aukštą civilizaciją ir technologiją. Rodydami statistinius duomenis, jie įrodo, kad juoduosis įjungė į krašto gyvenimą daugiau, negu kai kurios kitos šio kontinento valstybės. Krašto valdžios atstovai galbūt pamatuotai įrodinėja, kad steigus pakeitimus, kurio reikalauja juodieji, galis būti pražūtingas valstybei ir jos žmonėms. Tam reikalinga laiko. Tik prisiimkite internacionalo žodžius: „Pasauli seną mes sugriaušim“, bet ar bus atstatytas tobulesnis?

Policija

Vienas žurnalistas, vykdamas į Pietų Afriką, tikėjęsis pamatyti, kad tenai gatvėse nuolat budi apsiginklavusi policija, kaip dažnai rodoma filmuose. Iš tikrųjų jis retai matęs gatvėje uniformuotus policijos pareigūnus. Ir iš viso P. Afrikoje proporcingai yra mažiau policininkų, negu kitose valstybėse. Vienam tūkstančiui žmonių P. Afrikoje yra tik 1.4 policininkų, kai Didž. Britanijoj yra 2.2, Izraelyje – 3.5, JAV Los Angeles – 2.3, New Yorke – 3.6, o Maskvoj net 10 policininkų. Be to, policijoj tarnauja baltųjų mažiau kaip 50%.

Sakoma, kad P. Afrika – reto grožio kraštas. Jo vynuogynai savo derlium ir gamyba viršija

Prancūzijos ir Kalifornijos. Krugerio parkas ir kiti rezervatai – labai įspūdingi. Čia pamatysi šio krašto gyvūniją: dramblius, žirafas, liūtus ir leopardus. P. Afrika – apdovanota dideliais gamtos turtais. Pramonė išvystyta. Technologija aukštame laipsnyje. Tankus geležinkelių tinklas. P. Afrika pagamina 57% visos Afrikos elektros energijos, nors gyventojų skaičius sudaro tik 7%.

Nežiūrint gražios išorės, susiduriama su daug problemų – politinių, rasinių ir darbo srityje. Tai pareikalauja daug energijos ir laiko eikvojimo. Ar šios problemos gali būti lengvai išsprendžiamos? Ar 30 milijonų P. Afrikos gyventojų gali surasti kelią į taikingą susitarimą? Ar Vakarų pasaulis turi įsikišti ir versti tuoj pat išspręsti šias problemas, pavartojant sankcijas? Ar gali padėti reikalą išnarplioti spaudimu spaudoje, filmais ir televizijos programomis? Ar P. Afrikai negresia revoliucija ir kraujo praliejimas? Ir ar tokioji padėtyje nesudaro pavojus iš komunistinio bloko?

Tokie klausimai šiandien išskyla realybėje. Prieš gilinant šiu problemų išrišimą, pirmiausia reikia jas iš pagrindų suprasti, susipažįstant su istorinėm priežastim, kurios ir yra sudėtingos ir labai jautrios, nes etniškai skirtingos grupės jas interpretuoja savo nuožiūra.

Krašto pionieriai

P. Afrikos praeitis ir joje atėvių iš Europos kūrimasis yra labai panašus į Amerikos žemyno. Pirmieji Europos tyrinėtojai čia įsikūrė 1652 m. netoli Cape Town. Vietiniai gyventojai buvo klajokliai – hoftenotai ir bušmenai. 17 ir 18 šimtmečiuose prasidėjo europiečių kolonizacija. Kai pirmieji atvykėliai čia ėmė kurtis, jiems atrodė, kad čia jie, kaip kadaise izraelitai, rado Dievo pažadėtąją žemę.

Pirmieji P. Afrikos ateiviai buvo olandai. Po jų kūrėsi kiti europiečiai. 1680 m. Prancūzijos hugenotai, vengdami persekiojimą, kėlėsi į P. Afriką. Prancūzai, vokiečiai, anglai ir kiti tautų europiečiai kūrėsi šioje derlingoje žemėje. Jie pagal Biblijos nurodymus interpretavo, kad Dievas juos atvedė į jiems skirtą žemę.

Susidūrimas su čiaubuviais

Afrikos kontinentas irgi keitėsi. Blogos gamtinės sąlygos

vertė vietines juodųjų gentis keltis į kitas sritis. Į pietus pasitūmėjo nuo Limpopo upės zulusai, vėndai ir thosa gentys. Europos ateiviai kurdamiesi toliau šiaurėje susidūrė su tautėlem, keliaujančiomis į pietus. Pirmasis didesnis susidūrimas baltųjų ateivių su juodųjų gentimis thosa dėl žemės įvyko 1779 m. prie Fish upės.

Apie tą patį laiką P. Afrikos olandai stūmėsi į šiaurės rytus. 1834 m. prasidėjo didysis pionierių judėjimas. Uždengtuose vežimuose su vaikais, apsirūpinę sėklomis pasėliams, su gyvulių bandomis šie energingi žmonės vyko tolyn. Sritys už Orange upės buvo labai retai apgyvendintos vietinių negrų giminių. Šiaurės rytuose formavosi zulusų tauta, vadovaujama viršininko Shaka. Jų kelyje esančios kiltys turėjo pasitraukti šalin ar buvo sunaikintos ir įjungtos.

1838 m. buvo istorinės reikšmės įvykis, nes susidūrimas baltųjų su zulusais turėjo būti išspręsta Pietų Afrikos ateitis. Įvyko vadinamas Kraujo upės mūšis. Zulusai, apsiginklavę strelėmis, lazdomis ir šaunamais ginklais, negalėjo prilygti būrų ginklams ir patrankoms. Mūšio lauke žuvo apie 3000 zulusų kovotojų. Būrų kovotojai pasižadėjo Dievui, jei šis leido nugalėti priešus, tą dieną jie išpareigojo prisiminti kasmet. Ir taip gruodžio 16 baltieji afrikiečiai prisimena kaip sutarties su Dievu atnaujinimo dieną.

Tik žvelgiant į istoriją, į pirmųjų naujakurių žingsnius, galima suprasti šių dienų sudėtingas P. Afrikos problemas. Pirmųjų pionierių ainiai nenori atsisakyti to, kas buvo per daugelį metų didelėmis pastangomis sukurta. Iš kitos pusės juodieji afrikiečiai tvirtina, kad Afrika yra jų kontinentas, o europiečiai yra tik atvykėliai.

Apie 1880 m. baltieji pionieriai įsitvirtino ir sudarė valstybę. 1860 ir 1870 m. atrasta, kad P. Afrika yra viena iš turtingiausių šalių, nes čia buvo rasti dideli turtai – auksas ir deimantai. Apskaičiuojama, kad P. Afrikoje yra vienas trečdalis pasaulio deimantų ir du trečdaliai auksa rezervų, taip pat kraštas turtingas ir kitais svarbiais metalais: platina, chromu, uraniu, magniu. Tad P. Afrikos reikšmė labai pakilo.

Ar vyksta permainos

Vakarų demokratijos būtinai yra pasiryžusios sužlugdyti apartheidą, kad būtų sudaryti

visiems lygūs standartai ir galimybės. Per paskutiniuosius kelerius metus P. Afrikos valdžia ta kryptimi yra daug padariusi. Beveik 25% viso biudžeto yra skiriama juodųjų mokymui ir jų aprūpinimui butais. 1986 m. 80% juodųjų mokyklinio amžiaus vaikų lankė mokyklas. Nuo 1970 m. beveik 4000 naujų klasių kasmet buvo įrengta juodiesiems mokiniams.

Vienas amerikietis, lankęsis P. Afrikoje prieš 17 metų ir atvykęs paskutiniu metu, pastebėjo didelį skirtumą. Jis rašė: „Aš girdejau pamokslą juodos rasės kunigo, kurio klausėsi apie 70% baltųjų, 10% indų, 5% spalvotųjų ir 15% juodųjų. Tai buvo neįmanoma prieš 17 metų, nes tada mišri auditorija nebuvo leidžiama“.

Del gyventojų skirtingos sudėties P. Afrikoje kalbama įvairiomis kalbomis bei tarmėmis. Anglų kalba vartojama visur, bet afrikietiška irgi – oficiali kalba. Televizijos programose vartojamos abi kalbos, bet yra pridedamos programos ir čiabuvių afrikiečių kalbomis.

Baltosios ir juodosios rasės žmonės nėra vieningi. Daugelis kiltių bei genčių turi savo skirtingą praeitį ir kultūrą. Skirtumai tarp jų tokie dideli, kad zulusų vadas Mangosuthu Buthelesi yra pasakęs: „Jei ateityje juodieji įgytų politinę galią, tai neišvengiamai tarp jų kiltų konfliktai“. Šitokia padėtis kaip tik ir komplikuoja visą reikalą.

Oficialūs P. Afrikos valdžios atstovai mano, kad pakeitimai krašte turi vykti įstatymo ir tvarkos ribose. Tai reiškia, kad valdžia, įvesdama pakeitimus, yra nusistatęsi neleistį maistų ir suirutės, kurstančių kalbų, atpalaiduojančių minias nuo savo veiksmų atsakomybės.

Ekonominė padėtis

Prie Johannesburgo yra prisilijęs Soweto miestas, turintis arti 2 milijonų tamsiaodžių gyventojų. Čia yra daug mūrinių ir stucco namų. Daug statoma naujų namų, yra net ištai gyventojų rezidencijų. Apie 30% juodosios rasės gyventojų prie didžiųjų miestų turi savo nuosavus namus. Maždaug 5000 naujų namų pastatomi juodiesiems kiekvieną mėnesį.

Apskaičiuojama, kad 20% Soweto juodųjų gyventojų yra neturte. Bet gerai žinoma, kad ir JAV daugelis juodųjų ir kitų mažumų šeimų gyvena vargingai. P. Afrikos gyventojai negali suprasti, kodėl jų kraštas skirtas pasmerkimui, kai ir kituose kraštuose gyvenimo sąlygos yra ne kiek ne geresnės, bet galbūt dar blogesnės. Pavyz-

džių P. Afrikos juodieji proporcingai turi daugiau automobilių, negu Sovietų Sąjungos gyventojai.

Nežiūrint mokamo žemo atlyginimo, į P. Afriką vyksta daugelis darbininkų dirbti kasyklose ir fabrikuose, nes ju gyvenamuose kraštuose sąlygos dar blogesnės.

Populiarus posakis P. Afrikoje yra toks: „Jei tu šauni zebra, taikydamas į jos baltąjį ruožą, tai juodas ruožas irgi mirs“. Tuo norima paaiškinti, kad reformos gali vykti tik pamažu, nes P. Afrikos padėtis yra skirtinga negu kitų Afrikos kraštų. Todėl ir priėjimas prie sprendimo turi būti skirtingas. P. afrikiečiai nesupranta, kodėl kraštas yra stumiamas į marksistinę diktatūrą, nes sakoma, jog tai tikrai įvyktų, jei Afrikos Tautiniam kongresui pavyktų perimti krašto kontrolę.

Ar Amerikos kongreso sankcijos priversti P. Afrikos vyriausybę keisti politinį kursą padeda? Net ir juodųjų vadai pripažįsta, kad sankcijos padėti pabloginusios, nes sumažėjo darbų, kurie davė pragyvenimą juodiesiems gyventojams.

Buvęs Sovietų S-gos gen. sekretorius L. Brežnevas yra pasakęs: „Mūsų tikslas paimti i savo kontrolę turtus, nuo kurių priklauso Vakarų egzistencija. Persų įlanka ir turtinga mineraliniais lobiais centrinė ir pietų Afrika“. Jei juodiesiems aktyvistams pavyktų pasiekti politinę krašto pergalę, tai krašto gyvenimas būtų nukreiptas į komunizmą. Taip bent yra ištikinę P. Afrikos baltieji. Sprendžiant P. Afrikos problemas, reikia būti labai atsargiems ir eiti prie tikslo apgalvotai.

Pasklidus žinioms apie P. Afrikos žemėje randamus gamtos turtus, dar prieš į pasaulinį karą iš Lietuvos emigravo daugelis žydų, kurie, turėdami gabumų prekyboje, gražiai prasi-gyveno. Kile iš Lietuvos žydai sudarė daugumą visų šiame krašte gyvenančių žydų. Vaziavo ten ir lietuviai, bet ne taip gausiai. Kadaise P. Afrikoje (Kapstato) buvo išteigtas ir Lietuvos konsulas. Konsulu buvo rašytojas V. K. Račkauskas-Vai-ras. Johannesburge buvo susior-ganizavusi lietuvių draugija.

MALŪNSPARNIS MUZIEJUI

Malūnsparnis HH-52, ilgiau naudotas pakrantės skes-tančių gelbėti, paskutiniu savo nusileidimu parinko Mokslo ir pramonės muziejų, kur pasiliks eksponatu.

KELIONĖS LIETUVON DIENORAŠTIS

ALFONSAS NAKAS

23

Čia dar laukė dvi staigmenos. Pirmoji, tai pusryčiai. Ne tiek pusryčiai, kurie, kaip ir visas 11 dienų, buvo gausūs, įvairūs, skanūs, kiek pati patalpa antrame pastato aukšte. Dvi jaukios, puošnios saliuokės. Su marmuro kolonom. Bareljefais ant sienų ir, rodos, lubų. Baltos staldengtės. Patogios, elegantiškos kėdės. Man prisiminė Chicago Stockyard kolizijas ir tenykštę patalpą, kur Valdas Adamkus darė priėmimą Patricijai Nixon vienos šokių šventės metu. Kažkas panašaus, tik kito stiliaus. Tai, ko visiškai nesitiki.

Antroji staigmena – munitinė. Buvom pagasdinti, jog Leningrade tikrina žiauriau, negu Maskvoj. Gal tik įvažiuojančius? Ar gal mums juokavo? Per munitinę pereiną ne ketvirčio valandos ne užtruko. Neatidare ne tik mano ir dar dviejų žmonių lagaminų, kaip Maskvoj, bet neatidare gal keliolikos. O kieno atidare, tai irgi nei ant grindų vertė, nei ko mutavo, užteko tik pasiaiškinti. Ar tai mažas siurprizas?

Atsidūrėm paskutinėje švarioj saliuokėje su dviem barais. Jau be rusiškų rublių, tik su doleriais. Vienam bare siūlė už pinigus kavą ir saldžias bandeles. Kitame pardavinėjo konjaką, vodką, bene ir užsienietiškus gėralus. Atsirado iš mūsų grupės po porą svečių abiems barams.

Neturėjau progos pakalbėti apie duty free parduotuves, jų produktus, jų kainas. Kai kelionę pradėdamas

Chicago aerouosto duty free parduotuvė norėjau nupirkti giminėms cigarečių ir konjako, vadovė ir parduotuvė išbandė keleiviai įspejo: nepirk čia; viskas žvėriškai brangu; Amsterdam geriau. Bet Amsterdam. Jeigu ir buvo kiek geriau, tai nedaug. Tiesa, pasirinkimas Amsterdamo didelis, nes duty free vardu prekiaujančių parduotuvių bent keliolika. Kai kurios labai didelės, mūsų vaistinių išmierių. Jos prikimtos europietišku bei amerikietišku gėralu, olandiškų saldinių bei kepinių (biskvitų), amerikietišku cigarečių, visokių kelionei reikalingų ir nereikalingų daiktų ir daiktelių. Kiek jie ima už saldinius ir daiktelius, man nerūpi. Aerouostų pagrindinės duty free prekės yra tik dvejos: rūkalai ir alkoholiniai gėrimai. Duty free sąvoka aptariama dvejopai: šios abi prekės jokios valstybės neapmokestinatos; šių prekių gali į svetimą valstybę įsivežti ribotą kiekį; tokį, kokį ta valstybė nustato. Vežant daugiau, vienur apmuituoja, kitur konfiskuoja. Viskas aišku, kaip diena. Eikim prie kainų. Neapmokestinami gėrimai kainuoja tik 10, gal tik penkis procentus. Kitaip sakant, butelis škotiškos degtinės, gėralų krautuvej kainuoja 10 dolerių, duty free vertas nedaugiau vieno dolerio, jeigu ne keliasdešimties centų. Turbūt panašia proporcija parsiduotų ir rūkalai, jeigu jie nebūtų desimterio-pai apmokestinami. Žinoma, būtų nerealu, norėti 10 butelių konjako už vieno butelio kainą. Bet kai prieš ketvirtį šimtmečio duty free gėrimais bei rūkalais prekyba prie valstybių sienų ėmė plisti, mokėdavom nedaugiau, gal kiek mažiau kaip pusę kainos. Tada tai keleivis turėdavai maloniai staigmena. O iš Detroito į Kanadą įvažiuojant, dėl pasiimtų gėralų, turėdavai gerokai aiškintis, kad nustatytų, jog laikais žaidimo taisyklių.

Ką gi daro Amsterdamo duty free parduotuvės? už Marlboro ir dar neatmenu kurios rūšies cigarečių 10 pokelių kartoną ima 22.50 guldenu ir tiek pat už bet kokio trijų žvaigždžių konjako 0.75 l. butelį. Pinigų išlyga = 2 guldenu už dolerį. Taigi, už minėtas cigaretes 11.25 dol. ir tiek pat už butelį Asbacho, kurį pasirinkau vieton prancūzišką. Dar ne viskas: Asbachas ir visi prancūziški konjakai Amerikoje 43° stiprumo, o Olandijoje – 40°, tai gėrimas 7% silpnesnis ir kaina pakyla iki 12.03 dol. Trys ketvirčiai litro duty free trijų žvaigždžių konjako už 12 dol. Valtistose, kur nėra monopolio, kaip Illinois ir Florida, papiginiui išpardavimų dienomis gali gauti pigiau ir kiek nori. Manau, kad mano šia informacija pasinaudos būsimieji keleiviai Europon ir duty free parduotuves boikotuos.

Iš Leningrado į Amsterdamą kelionė buvo be nuotykių.

Amsterdame į Boeing 747 susodinti, apie pusvalandį prisirišę diržus išbuvę, užgirdom kapitono balsą: išskrisim už dviejų su puse valandų, nes tarp Europos ir Amerikos šiuo metu ore per daug lėktuvų. Nepūsk arabų, pilotė! neieskok kvailių. Turi būti rimtesnė priežastis, tik nesakai. Praėjo dar pusvalandis. Vėl kapitonas: džiugus pranešimas, išskrendam! Visa tai vyko 1988 m. spalio 2 d., ankstyva popietė. Sekančią dieną, vaikų namuose Buchanan, MI, TV žinių programoj girdejau maždaug taip pakabnt. Vakar, sako O'Hare aerouosto erdvę per plauką neįvyko avarija, skrydžių tvarkytojams du lėktuvus per arti prie vienas kito suleidus. Vienas lėktuvas buvo KLM olandų linijos. Panašus incidentas pasikartojė šiandien. Kviečiama komisija įvykiams ištirti. Štai, kodėl Amsterdamo buvom valandai sulaukyti.

(Bus daugiau)

PASIKEITIMAI LIETUVIŲ NAMŲ VADOVYBĖJE

Kovo 5 d. įvyko Lietuvių namų ir Lietuvių Amerikos Piliečių klubo akcininkų ir narių susirinkimas, kur buvo išrinkti du nauji direktoriai Jadvyga Budrienė ir Vytautas Jokūbaitis bei perrinktas dabartinis tarybos pirmininkas Romualdas Bublys. Kandidatų buvo pasiūlyta tik tiek, kiek reikėjo išrinkti naujų direktorių. Gintas Gaška, nebaigęs savo kadencijos, pasitraukė. Vitas Čyvas, Algis Matulionis ir Vytautas Ramonis, direktoriai, atsisakė toliau kandidatuoti. Direkcijoje liko tik aštuoni nariai: Juozas Stempušis, Vladas Plečkaitis, Virginija Juodiškaitė, Vytautas Snieckus, Egidijus Marcinkevičius, R. Bublys, V. Jokūbaitis ir J. Budrienė. Devintąjį direktorių taryba vėliau kooptuos.

Lietuvių namų (Lithuanian Village) praėjusių metų metinė apyvarta siekė 159,000 dol. Pelną turėta 10,013 dol. Nekilnojamas turtas (atskaicius amortizaciją) — 330,000 dol. Namai dar turi 112,500 dol. paskolą. Akcijų vertė artė 197,000 dol.

Lietuvių Amerikos Piliečių klubas, kuris tuose namuose turi „Gintaro“ valgyklą ir barą, verslo operacijos metus baigė su 29,000 dol. nuostolio. Panaudojus per 10,000 dol. iš klubo narių mokesčių, s-stos, metai buvo užbaigti su 17,564 dol. nuostolio. Paprastai narių mokesčių s-ta buvo šaltinis, iš kurio klubas skirdavo kultūrinės premijas ir paremdavo kitus lietuviškus užsimojimus. Baro ir valgyklos lankytųjų sumažėjimas buvo viena iš pagrindinių priežasčių, kurios privėdė prie tokio didelio deficito. Apyvarta pernai pasiekė tik 175,000 dol. 1987 metais ji viršijo 202,000 dol.

Kovo 21 d. įvykusiame direktorių posėdyje Lietuvių namų (Lithuanian Village) ir Lietuvių Amerikos Piliečių klubo direktorijos ir patikėtinių pirmininku išrinktas Juozas Stempušis, jo pavaduotoju Romualdas Bublys. Naujamam pirmininkui Lietuvių namų reikalai gerai pažįstami. Ilgus metus buvęs direktoriumi, pirmininku, vadovavo statybos darbams naujam pastatui, kurie buvo užbaigti 1973 rugpjūčio 17 d.

Visų Lietuvių namų, „Gintaro“ valgyklos ir klubo generaline menadzere-vedėja pakviesta Teresė Stasaitė-Parell, turinti didelę patirtį restoranų ir kulinarijos srityje. Ji buvo vieno restorano miesto centre dalininkė.

V. R.

AUGANTI „TAUPA“

„Taupa“ — lietuvių kredito kooperatyvas vis stipriau įsivertina šio miesto lietuvių ekonominiame gyvenime. Birželio mėnesį sukaks penkeri metai, kai ši finansinė institucija pradėjo savo veiklą. Pradėjo kukliai, bet talentingo profesionalo ir jo štabo vadovaujama, sėkmingai žengia ateitimi. Kai vasario 26 buvo suauktas penktasis metinis narių susirinkimas Dievo Motinos parapijos salėje, kooperatyvo direktorius ir vedėjas, valdybos pirmininkas Vytautas Staškus ir kitų komitetų pirmininkai

(kredito, priežiūros, teisės, investicijų, reklamos-paramos) — galėjo susirinkusiems pranešti geras naujienas, gražaus darbo rezultatus. Aštuonių ps. gerai paruoštas raportas ir trys grafiškai iliustruoti duomenys, išdalinti visiems dalyviams, vaizdžiai kalba apie kooperatyvo augimą ir dabartinį finansinį stovį. Skaitlinės ir procentai, išryškina jauno kooperatyvo veiklos apimtį, susirinkime dalyvavusius 145 narius (iš 700) optimistiškai nuteikė.

Vedėjo V. Staškus žodžiais, 1988 metai buvo geri metai. Trumpai meskime žvilgsnį. Metai buvo užbaigti su 6.4 milijonų dolerių aktyvo (dabar jau 6.7 mil.); aktyvas padidėjo 36%; paskolų išduota už 2.9 milijonus dol. (84% nekilnojamo turto paskoloms). Operacinių pajamų kooperatyvas per praėjusius metus turėjo 562,000 dol., dividendais išmokėta 373,000 dol. Išlaidų 101,000 dol. pozicijoje stambiausią dalį sudaro tarnautojų atlyginimai, įstaigų išlaikymas, pastato amortizacija, apdrauda, parama lietuviškiems reikalams ir t.t. — viso 18.1%. Pervedus į rezervą kapitalą 56,186 dol., rezervą kapitalas dabar siekia 151,396 dol.

„Taupos“ išgyti namai ir žemė E. 185 gatvėje ir įstaigų įrengimai (įskaitant ir DMP svetainę įstaigą, kur pradėjo kooperatyvas pirmuosius žingsnius), sudaro 137,000 dol. Naujai išrinkus Gintą Taorą, ir perrinkus dr. Vytautą Maurutį ir Algį Rukšėną, 1989/90 metams, direktorių tarybą sudaro: pirm. V. A. Staškus, vicepirm. dr. V. Maurutis ir A. Rukšėnas, išd. Dana Ramonienė, sekr. G. Taoras ir nariai Egidijus Marcinkevičius ir V.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Gardner, MA

Vasario 21 d. mirė Stanley Misevičius, sulaukęs 95 metų amžiaus. Tai buvo stiprus žemaitis, kilęs iš Drabukų kaimo Varnių parapijos. Atvažiavo į Ameriką 1912 m. ir nuo 1934 turėjo Gardnerje salūną, kur savo klientus aptarnaudavo lietuvišku maistu, pats dirbdamas iki 94 metų. Duktė Irena gražiai tėvą palaikydavo prieš anksčiau mirusios žmonos Paulinos Kenešytės. Lietuvių klubas patarnavo savo paskutinį „Charter member“ grabnešiais ir garbės nešėjais. Visi dalyviai buvo dukters ir anūkės sugrąžinti į jų įstaigą pietums: Vietos laikraštis išsidėjo jo nuotrauką. Tau, Stasy, amžina atilsis.

Tą pačią dieną buvo palaidota Athole žymi parapijietė ir buvusio maisto supermarket savininkė Alicija Jušionis-Perekslis, sulaukusi 77 metų. Gimusi Norwoode, bet gyvenusi 47 metus Athole nuo vestuvių.

Liko duktė Connie, sūnus Stanley, Jr., 4 anūikai ir 5 seserys bei plati visuomenė.

Vyčiai, vedami kun. Jurge-lionio, atlaikė apeigas prie karsto, o 15 narių buvo jos garbės karstnešiai. Žmonių buvo pilna Šv. Pranciškaus bažnyčia.

Tau brangioji Alicija, amžina atilsis, o šeimai didelę užuojautą.

Kovo 4 d. Bronė Genaitienė užprašė Mišias už vyrą Kazį metinių progą. Valiau buvo pietūs, kur dalyvavo sūnūs ir

Asta Banionytė kalba 8-toje metinėje Žmogaus teisių konferencijoje Clevelande.

Nuotr. V. Bacevičiaus

„RATILIO“ MŪSŲ LAUDIES MENO REPREZENTANTAI MŪSŲ TARPE

Po ilgų laukimo metų Clevelandas džiugina širdimis ir pakilia nuotaika balandžio 15 pasitinka Vilniaus universiteto folklorinį ansamblį, pasivadinsį skambiu „Ratilio“ vardu.

Nuosirdžiai sveikiname „Ratilio“ ansambliu ir jų vadovę Zitą Kelminkaitę, kuri Šiaurės Amerikon atvyko su dideliu entuziazmu, tikėdamasi, kad jų „koncertai suartins mus labiau negu giminystės ryšiai“.

Vilniaus ansamblio dalis, kurią sudaro šiai išvykai 32 nariai: dainininkai, šokėjai, muzikantai, pasakoriai Šiaurės Amerikoje koncertuos nuo balandžio 2 iki balandžio 24 d. Philadelphiaje, New Yorke, Bostone, Hartforde, Clevelande, Detroit, Toronte ir Chicagoje.

V. Rociūnas

šeimos draugai. Kazys buvo apdovanotas gražiu balsu ir 35 metus giedėjo parapijos chore. Buvo taip pat vyčių ir katalikų dainavimo žmogus. Dirbo Šv. Kazimiero 500 metu, Lietuvos krikšto 600 metų ir kun. Steponaičio 50 m. kuni-gystės sukakčių komitetuose.

O, Tau mielas Kaziukai, linkime amžino atilsio ir iki pasimatymo kitame gyvenime.

Koresp.

Philadelphia

RATILIO ANSAMBLIO KONCERTAS AMERIKOJE

Šio koncerto paruošiamieji darbai sparčiai vyksta ir visi bilietai į šį spektaklį yra išparduoti. Šį koncertą rengia Philadelphia LB apylinkės valdyba ir Lietuvių namai. Sudarytas bendras komitetas, kuris paruošė dienotvarkę Ratilio viešnagės laikui. Balandžio 6 dieną 12 v. ryto ansamblis atvyksta iš New Yorko į Lietuvius namus, 2715 E. Allegheny Ave. Čia ji sutiks komiteto narius ir visi norintieji svečių sutikime dalyvauti. Po tipiško priešpiečių svečiai bus vežami apžiūrėti Philadelphia apylinkes ir istorinę Valley Forge vietovę, kur revoliucinio karo metu gen. George Washingtonas su savo kariuomene praleido net pusantrų metų, kol jiems pagaliau pasisekė užimti Philadelphia miestą.

Jie koncertuos ne tik lietuviams, bet ir kitataučiams. Jų noras pasirodyti universitetų studentams. Numatomas koncertas Harvardo universitete. Vilniaus universiteto rektorius Jonas Kubilius yra pareiškęs pageidavimą, kad „Ratilio“ koncertuotų Kento valstybiname universitete.

Ansamblių Amerikon pakvietė ir jų koncertus koordinuoja Romas Kezy, New York, N.Y. Clevelande koncertą globoja Čiurlionio ansamblio valdyba su pirm. Vladu Plečkaičiu.

„Ratilio“ ansamblis gyvuoja nuo 1968 metų. Jame dalyvauja įvairių kursų ir fakultetų studentai: filologai, fizikai, medikai, biologai, matematikai ir kt. Daugelis jų, jau miestiečiai, bet yra ir tikrų žemaičių, aukštaičių, dūkų, suvalkiečių, šnekančių savo krašto tarme. Tad scenoje, pasakodami sakmes, pasakas, liaudiškus anekdotus, jie prabyla savo krašto tarme — skaitome ratiličių informaciniame leidinyje.

Ansamblis yra išleisęs dvi plokšteles: „Lietuva — dainų kraštas“ (1980 m.) ir „Ratilio“ — XII Pasaulinio jaunimo ir studentų festivalio dalyvis ir diplomatas (1985 m.). Prancūzijoje, Cannes mieste vykusiam tarptautinio folkloro festivalyje (1986), festivalio direktorius Jean Roche pripažino „Ratilio“ geriausiu. Ansamblis yra koncertavęs Rytų ir Vakarų Europoje.

Ratiličių koncertai yra muzikos, dainos, šokio ir žodžio unikumas. Jaučiamės laimingai galėdami būti šio istorinio lietuvių laudies meno, išsakančio tautos sielą, spalvingo spektaklio liudininkai.

Visi būkime šios išskirtinės šventės dalyviai. Renkamės punktualiai balandžio 15 d., šeštadienį, 7:30 val. vak. Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Išgykime ar rezervuokime bilietus iš anksto. Salėje vietos numeruotos. Skambinkime Aušrai Babickienei, tel. 531-9329 arba Vladui Plečkaičiui, tel. 531-3474.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS

GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS

361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

Century 21

KMIECIK REALTORS

7922 S. PULASKI RD

DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti Danutei Ščerbaitei Mayer dėl sąžiningo pataravimo ir veltų jūsų namų įkainavimo.

For Sale by Owner

4 bdrn., 2 1/2 bath, remodeled bath & kitchen; finished basement; garage, side drive. Could be related living. Many extras; central aircond.; very clean; vic. 73 & St. Louis. \$86,900. Call 925-8933.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir žmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

655-2020

KLADIJUS PUMPUTIS

Dažau kambarius, atlieku namų elektros bei vandentiekio taisymo darbus (plumbing). Skambinkite Vytiui 925-5300

DAŽYTOJAI!

Lauko ir vidaus darbai
5 metų patirtis
Dirbame švariai, nebrangiai.
Skambinti po 6 v.v. 476-1974

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS

BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

ŠIMAITIS REALTY

Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris

Nuosavybių pardavimas. Income Tax.

5953 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60629

Tel. 436-7878

Namų apžiūrėjimui

Sekmadienį, balandžio 2 d., 1-4 v. p.p.

3640 W. 62 PL. 6 kamb. mūrinis, 3 dideli mieg.; moderni virtuvė, aluminio apdaila (trim); pusiau įrengtas rūsys; didelis kiemas; 1/2 bl. iki St. Nicholas parapijos; namas — gražuolis! Skubėkite!

8638 S. Keeler 3 mieg. „split-level“; sumoderninta virtuvė ir vonios kamb.; šoninis įvažiavimas; 2 1/2 auto. mūrinis garažas. Gražus šeimos kamb. su 1/2 prausyklos; centralinis šald., daug priedų; puikiai išlaikytas, labai švarus. Malonumas tokį namą turėti! Skubėkite, skambinkite 436-8600.

No. 424 — 53 & Kolin. 2 butų apt. Tik \$94,900! 3 mieg. kamb. kiem. bute; didelis valg. kamb. sav.; ištaisas rūsys; 2 auto. garažas; naujas stogas, karšto vandens katilinė; nuomininkas moka už šilumą; aukšta nuoma. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namų įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY

Tel. — 434-7100 & 436-8600

Lemonte „split-level“ kedro medžio namas. Ištaisas rūsys, 17 medžių kieme, netoliese upelis. 3 did. mieg., didžiulis vonios kamb., patal. Arti mokyklos, bažnyčios, parkai. Žemi mokesčiai. Greit parduoti! Tik \$109,900!

Lemonte „custom-contemporary“ namas; 2 a., kedro medžio. Salone židynys, valg. kamb., moderni virtuvė, 3 mieg. kamb., „jacuzzi“, 2 1/2 prausyklos; ištaisas rūsys, su namu sujungtas garažas. Sunku rasti tokį kitą namą! \$173,900.

Century 21

OLSICK & CO., REALTORS

1180 State Street

Lemont, Illinois 60439

(312) 257-7100

COMMUNITY REALTY

581-9500

We pay cash for real estates—any size, any condition.

Ask for Robert

Tremtinė — tai vienas paveikslas iš labai puošnios dail. POVILO PUZINO monografijos, kuri yra didelio formato ir talpina net 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madoną, apdovanotą aukščiausią premija tarptautiniame madonų festivalyje Los Angeles, Calif. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New Yorke. Puiki dovana ir tinka bent kuriomis progoms įteikti bet kam: svečiams, draugams ar lietuviui. Kaina su persiuntimu 27 dol. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street,

Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.50 valstyjos mokesčio.

Pradėdam 1988 m. Nopos 2 d., kas šeštadienį
8:40 iki 10 v.v.
per WPNA (buv. WOPA stotis) 1490 AM

Žemė L

„Nauja radijo laida šiuolaikiniams lietuviui“
lietuvių bei anglų kalbomis

Muzika • sveikata • moterų pasaulis • sportas • literatūra • kino • satyra

Labanaktis, vaikučiai

„Pasakų pasaulis mažamečiams lietuviukams“

8:30 v.v. iki 8:40 v.v.

Alliance Communications, Inc.

408 South Oak Park Avenue, Oak Park, IL 60302

tel. nr. 848-8880

MOSŲ KOLONIJOSE

Lemont, Ill.

LIETUVIŲ CENTRO VISUOTINIS SUSIRINKIMAS

Bet kokį darbą apsiėmus, yra gerai vis sustoti ir pažiūrėti, kas yra atlikta, ko dar reikia pasiekti. Tokiu tikslu sekma dieni, kovo 19 dieną, buvo sušauktas visuotinis susirinkimas Lietuvių centro reikalais. Po šv. Mišių ir skanių cepelinų pietų (kurių pelnas paskirtas Lietuvių centrui), prasidėjo susirinkimas. Valdybos pirmininkas Rimas Domanskis pristatė JAV LB krašto valdybos narę ir tarybos narę Birutę Jasaitienę. Ji susirinkusiems pristatė ypatingą svečią Balį Gajauską. Ilgus metus iškentėjęs Sibiro tremtyje, B. Gajauskas jaudinančiai pakalbėjo apie Lietuvos reikalus šiuo metu. Pasidžiaugė, kad dabar taip užsidegę lietuviai tautos reikalais pačioje Lietuvoje ir išeivijoje.

Toliau susirinkusius pasveikino tarybos pirmininkas Valdas Adamkus. Padėkojo jis visiems už užsibrėžimą ir iki šiol atliktą darbą. Kalbėjo, kad būtų puiku visiems kartu dirbti ir priimti visus užsimečiusius darbus išlaikyti lietuvybę išeivijoje. Lietuvių užtenka visiems darbams atlikti, tik tai reikia, kad mumis pasitikėtų mūsų tautiečiai. Kitas kalbėtojas buvo valdybos pirmininkas adv. Rimas Domanskis. Pasiūkinio, kad dabar turime išmokėti 600,000 dol. skolą už nupirktą pastatą ir žemę. Gera žinia gauta, kad kovo 17 d. gauta iš Lito bendrovės pilna nuosavybė nupirktam pastatui (free title). Smagu, kad tiek pasiekta, bet darbai tikrai prasideda. Mėnesinis skolos mokėjimas yra daugiau kaip 6000 dol. Domanskis pabrėžė, kad yra būtina pasiekti visus lietuvius ir juos įtraukti į centro remėjų sąrašus. Pristatė naują idėją sutelkti lėšoms. Yra galimybė norintiems aukotojams paskolinti 10,000 dol. ar daugiau penkeriems metams be procentų mokėjimo. Tas asmuo gali nurašyti nuo valdžios taksą po 1000 dol. į metus. Po penkerių metų gauna savo paskolą atgal. Už šią paskolą asmuo taip pat gauna penkis balsus kiekvienais metais nario teisės.

Prašė iš visų susirinkusių pasidalinti idėjomis: kokios veiklos norėtų daugiau matyti centre ir kaip prie šios veiklos gali prisidėti. Pristatė administratorės Daną Gylienę, Juditą Juozaitienę ir Danguolę Bielskienę. Su jomis galima susisiekti, liečiant veiklos reikalus arba bet kokią informaciją ieškant. Lietuvių centro telefonas 312-257-8787. Jeigu atsako aparatas, labai prašome palikti savo vardą ir telefoną, kas nors paskambins jums atgal. Darbo centre begalybės. Buvo pristatyti pastato prižiūrėtojai Jurgis Alenskis, Dalius Serbenta ir Algis Trinkūnas, kurie juda, kad pastatas būtų švarus ir gražus visiems svečiams. Jų energijos ir talentų dėka pastatas vis gerėja ir gerėja.

Finansų komisijos pirmininkas Ričardas Burba išdalino svečiams atspausdintą sumanų pranešimą apie pajamas ir išlaidas ir taip pat pridėjo papildytą aukotojų sąrašą. Paminėjo, kad dar laukiama gauti apie 12,000 dol. iš „Matching Funds Program“. Ragino susirinkusius duoti kiek gali informaciją savo draugams ir pažįstamiems apie centrą. Paprasčiausias faktas, kad iki šiol, nors surinkta 38,000 dol. su viršum, paramos dar verkiančiai reikia. Mėnesinės pajamos šiuo metu nelygios su mėnesinėmis išlaidomis. Prašome visų, kurie yra

paukoję, kalbėkite su savo pažįstamais ir raginkite juos taip pat prisidėti prie centro išlaikymo.

Planavimo komisijos darbas platus ir padeda nustatyti, kokių kelių centras augs ir plėsis. Pirmininkas Vytautas Janušis kalbėjo apie šios komisijos darbus. Pradėjo savo pranešimą, kreipdamasis į visas lietuvių organizacijas ir grupes. Visos organizacijos turi savo adresų ir vardų sąrašus. Centras bando sudaryti vieną bendrą lietuvių sąrašą: prašome, kad, kaip tik tai gali, prisidėtų visos organizacijos, pasidalindamos savo sąrašais. Apibūdino, kokia dabar veikla iki šiol centre: Maironio lituanistinė mokykla, Žiburėlio, Montessori mokykla, misija, skautų vienetas, sporto komandos ir t.t. Minėjo, kad bus įrengta meno galerija, paremta fondo. Steigiama biblioteka ir muziejus: krepšiamės į visus lietuvius, kurie turi knygų arba eksponatų susisiekti su centro administratorėmis, mielai priimsime jūsų aukas pradėti šį didelį darbą. Ateityje yra planuojama įsteigti sporto ir kūno kultūros klubą, kurį tvarkys lietuviai daktarai. Kalbėjo, kad nėra pakankamai vietos automobiliams statyti, tai jau dabar pradedamas darbas praplėsti aikštes. Buvo išdalinta anketa visiems, kurią prašė užpildyti ir grąžinti po susirinkimo. Klausimai buvo apie veiklą ir pastato išnaudojimą: ko žmonės pageidauja ir kaip jie prisidėtų prie šio planų.

Toliau kalbėjo Anatolijus Milunas, tarybos narys ir organizacinių reikalų komisijos pirmininkas. Pakartojo tokį pat prašymą, kad organizacijos prisidėtų su savo adresų sąrašais pasiekti visus lietuvius. Kalbėjo, kad reikia centre ruošti daugiau kultūrinių įvykių. Kvietė visus prisidėti prie veiklos plėtimosi. Buvo pranešimas iš inžinerijos komiteto pirmininko Gedimino Bielskaus. Jis padėkojo visiems darbininkams: savanoriams, kurie paukoja savo laiką ir talentus centro labui. Liudas Šlenys, taip pat šio komiteto narys, pasakė: „Mes daug nekalbame, bet daug dirbame!“ Šiam komitetui taip pat reikia daugiau savanorių, kurie prisidėtų prie pastato remonto. Svarbiausias darbas šiuo metu tai pataisyti koplyčios stogą. Priimama pagalba iš visų, kurie gali paukoti laiko ir prakaito.

Informacijos komisija turi labai svarbų darbą: perduoti visuomenei žinias apie Lietuvių centro veiklą ir tikslus. Kalbėjo susirinkusiems šios komisijos narė Rūta Sušinskienė. Kultūrinė veikla auga, bet tikimės, kad greitai padidės ir praturtės. Šis centras jau yra namai mūsų vaikams ir jaunimui. Yra būtina, kad mes jiems paliktume šį lietuvių šaltinį. Pranešė, kad balandžio 9 d. po šv. Mišių bus spaudos konferencija centre, į kurią kviečiami visi gausiai ateiti. Buvo paminėta, kad reikia pagalbos būstinėje budėti. Prašoma, jei yra savanorių, kurie galėtų bent kelias valandas į savaitę padėti būstinėje, susisiekti su administratorėmis, skambinant 257-8787. Naujas lankstinukas bus išleistas ateinančią savaitę ir bus išsiuntinėtas plačiai visuomenei.

Lėšų telkimo komisijai vadovauja energingas ir labai atkaklus pirmininkas Jurgis Riškus. Jis ragino visus svečius paukoti dar po 1000 dol. ir taip pat kalbinti draugus ir pažįstamus tol, kol ir jie prisidės prie centro išlaikymo. Malonu buvo pranešti, kad Jurgio energingo pranešimo dėka per šį susirinkimą surinkome per 8000 dol. aukų! Ačiū visiems! Toliau

Amerikos Lietuvių Tarybos sukviesta informacinė konferencija ir jos dalyviai.
Nuotr. J. Tamulaičio

LAIŠKAS IŠ VILNIAUS

Miela Beatrice,

Labai dėkoju už mielą laišką bei puikias nuotraukas. Ypač malonu girdėti, kad pasisekė operacija ir Jūsų sveikata jau pagerėjusi. Iš tiesų, sveikata — brangiausias turtas, kai jos nėra, nieko nebereikia. Todėl visiems Jums linkiu kuo geriausios sveikatos! Ypač dabar, kai gyvenimas darosi įdomus, nors ir įtemptas.

Paskutiniu metu Lietuvoje kasdien vis nauji įvykiai, tiesiog galva sukasi. Jeigu ilgą laiką visai nesisidomėjau politika, tai jau geras pusmetis nieko kito ir nebedarau, kaip skaitau spaudą, klausau radiją, intensyviai domiuosi „persitvarkymu“.

Reikia pasakyti, kad per šį pusmetį mano akiratis labai išsiplėtė, pradėjau logiškiau mąstyti, išaiškėjo visi klausimai, daiktai buvo sudėlioti į savo vietas ir prieš mane atsivėrė tikras Lietuvos gyvenimo vaizdas!

Mes labai džiaugiamės, kad atgavome trispalvę, katedrą, lietuvių kalbą paskelbėme valstybine, atstatėme kai kurių gatvių senuosius pavadinimus, Vasario 16 diena paskelbta šventine diena, tačiau kas garantuos, kad tai nelaikina. Dėl šiuo metu taip šventų dalykų mes turime beveik kasdien mitinguoti prie vyriausybės bei komunistų partijos rūmų, kol išsikovojaime tai, kas mums seniai priklausė. Žinoma, praėjusiais metais šiuo laiku mes ir mitinguoti neturėjome teisės.

Įsimintinas Europos parlamento atstovų atvykimas į Vilnių. Jais buvome labai nepatenkinti, nes jie mums siūlo susitaikyti su daliniu suverenumu. Kas, kas, o mes jau gerai žinome, ką tai reiškia. Mes netikime jo ilgaamžiškumu. Vergo dalia mūsų nebe patenkina.

Tikras stebuklas buvo „Vasario 16 šventė“ Kaune. Neaprepiama jūra žmonių dalyvavo „Laisvės“ paminklo atidengime. Šioje šventėje daly-

buvo proga klausimams ir sumanymams. Svečiai entuziastingai prisidėjo idėjomis ir pasiūlymais. Stasys Baras paminėjo, kad labai geras būdas surinkti stambesnių aukų įamžinti aukotojus, jų vardais pavadinti klases, kambarius ir t.t. Valdyba šiltai priėmė šį pasiūlymą ir planuoja jį greitai ateityje įvesti į lėšų telkimo veiklą. Balys Brazdžionis pasiūlė, kad būtų ne pro šalį centre įsteigti lietuvių pensininkų klubą. Šis pasiūlymas buvo labai šiltai priimtas svečių. Po susirinkimo uždarymo svečiai dar kalbėjosi ir dalinosi idėjomis apie centro ateitį.

Agnė Katiliskytė

vavome ir mudu su Audriumi.

Buvęs Lietuvos savanoris Landsbergis-Zemkalnis, dabartinio Seimo tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio tėvas (jau visai senukas) vėl atidengė nuostabią „Laisvės“ paminklą, čia pat tas paminklas buvo kardinolo Sladkevičiaus pasakė puikią kalbą. Po to Seimo nariai prisiekė Tėvynei ir Tautai.

Matant šias scenas, negalima buvo sulaikyti asarų, nemažai pagyvenusių žmonių išvežė su greitąja pagalba, nes žmonės nuo jaudinimosi alpo.

Kalbas pasakė 95 m. buvęs nepriklausomos Lietuvos ministras Urbšys ir kiti geriausi iš geriausių Lietuvos žmonių.

Vasario 16 dienos vakare jau Vilniuje dalyvavome mitinge Gedimino aikštėje. Čia iš-

girdome širdį glostančias kalbas bei dainas. Šventėje dalyvavo ypač mieli svečiai iš Kalifornijos, Kanados ir kt.

Tokia šventė mano gyvenime pirmą ir nepakartojama. Ji mus subūrė bendram tikslui, suteikė vilčių ir jėgų ateičiai.

Lietuva, nors ir lėtai, bet žingsnis po žingsnio tvirtai eina į priekį ir manau, kad nebesustos, todėl žiūrėkite savo sveikatos, stiprinkitės, nes ir Jūsų jėgos labai bus reikalingos brangiajai Lietuvai!

Man labai didelė garbė, kad mano pusbrolis atvažiuoja į Lietuvą skaityti paskaitų, o dar didesnė, kad galėsime pasimatyti. Labai jo laikiu atvykstant.

Parašykite, kaip gyvena tetutė Katarina, ar prisimena Lietuvą, gal norėtų sugrįžti pas mus? Perduokite didžiausius linkėjimus iš Vilniaus.

Su pagarba,

Birutė

A.†A.

VINCUI LAZAUSKUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo seserį IZABEŁ STONČIENĘ, mūsų draugijos mielą narę, ir visus velionio liūdinčius artimuosius.

Lietuvos Dukterų draugija

Mylimam Broliui ir Dėdei

A.†A.

VINCUI LAZAUSKUI

mirus, seserį IZABEŁ STONČIENĘ, PIJŲ, DANGUOLĘ ir dr. LOREŲĄ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė

Antanas, Elena, Antanas G.,
Asta ir Edis Razmai

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly

see us for
HOME financing.

AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL 60608
Peter Kazanauskas, Prs. Tel.: 847-7747
Hours: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

DRAUGAS, penktadienis, 1989 m. kovo mėn. 31 d.

5

A.†A.

ONA ŠILINSKIENĖ

mirė ir palaidota Lietuvoje. Jos liūdinčių brolių kun. PAULIŲ JAKULEVIČIŲ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu jungiamės maldoje už velionės sielą.

Kun. Vladas Aleksonis
Adelė Dulksnienė
Algirdas ir Jolanta Markevičiai
Matas Milušauskas
Juozas ir Stasė Strokai

A.†A.

ONAI KOVIENEI

mirus, jos dukterims REGINAI, GRAŽINAI, VIDAI, DALIAI, ELENAI, RITAI ir jų šeimoms reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdimė.

Marija ir Stasys Mockai
Virgilija ir Edmundas Nelsai
Regina ir Robert Decker

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

V A N C E

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

APLINK MUS

x Rima Janulevičiūtė, dirbanti Atlantoje, Ga., televizijos įstaigoje, atvyko savaitę į Chicago, kur ankščiau yra gyvenusi ir kur gyvena jos motina J. Janulevičienė. R. Janulevičiūtė dažnai yra siunčiama kaip vertėja, kai iš Lietuvos atvyksta sportininkai. Viešnia, lydimas motinos J. Janulevičienės, aplankė „Draugo“ redakciją ir painformavo apie savo darbus ir ateities planus. R. Janulevičiūtė pirmadienį, balandžio 3 d., išvyksta atgal į savo tarnybą Atlantoje.

x Lietuvių Bendruomenės East Chicagos apylinkės visuotinis susirinkimas bus balandžio 9 d. tuoj po lietuviškų pamaldų Sv. Kazimiero parapijos patalpose Gary, Ind. Prasome visus apylinkės lietuvius gausiai susirinkime dalyvauti.

x Šeštojo Mokslo ir kūrybos simpozio vakaronė įvyks balandžio 1 d., šeštadienį, 7:30 val. vakaro Jaunimo centro kavinėje. Mokslinei programai vadovai visuomenę supažindins su apimtimi, planais ir darbų eiga. Ta pati programa bus pakartota šį sekmadienį 12:30 val. Lietuvių centre Lemonte. Visuomenę kviečiame!

x Jaunimo centro nariai ir ne nariai visi, kurie domisi jo reikalais kviečiami dalyvauti metiniam susirinkimui. Susirinkimas įvyks šį sekmadienį 11:30 val. Jaunimo centro mažojoje salėje.

x Biochemijos a.a. dr. Kazio Martinkaus (1953-1984) prisiminimui yra įsteigtas 1985 m. jo tėvų, sesers ir artimųjų draugų stipendijos fondas, kuriuo gali pasinaudoti visi laisvojo pasaulio lietuviai studentai, siekiantys magistro arba doktorato laipsnio iš griežtųjų mokslų. Dėl informacijos ir gauti prašymų formų rašyti šiuo adresu: Kristina Martinkus, Dr. Kazys Martinkus Memorial Scholarship Fund, 7120 S. Richmond, Chicago, Illinois, 60629, USA. Prašymų formos turi būti gautos iki 1989 m. gegužės 20 d.

x Ina Kurauskienė iš Chicago, Ill., pratęsė „Draugo“ prenumeratą su visa šimtaine. I. Kurauskienė skelbiame garbės prenumeratorė, o už palaikymą lietuviško žodžio labai dėkojame.

x Paulius Klimas, Eugenijaus Kriauciūno jaunimo premijos laureatas, per premijos įteikimo iškilmes š.m. balandžio 2 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Lietuvių Tautiniuose namuose prisidės prie meninės programos dalies atlikimo. Pagerbime Paulių ir gausiai atsilankykime. Įėjimas nemokamas.

x Vilniaus Jaunimo teatro aktorių rečitalį, balandžio 2 d. bilietų bus galima įsigyti tą patį sekmadienį, balandžio 2 d., nuo 1 v. p.p. Jaunimo centro kasoje. Po rečitalio visi kviečiami pasivaikinti kavinėje.

x Chicagos KASOS įstaigos neveiks penktadienį, kovo 31 d. dėl ketvirčio procentų apskaičiavimo.

x Ieškoma lietuviškai kalbanti moteris prižiūrėti kūdikį 5 dienas savaitėje ir gyventi kartu. Kreiptis tel. 784-6147.

x Kun. Aušvydas Belickas, iš giminių Los Angeles pravažiudamas, sustojo Chicagoje. Svečias žada išbūti iki ateinančio pirmadienio, balandžio 3 d. Apsistojęs Marijonų vienuolyne.

x Nijolė Gierštikienė, Amerikos Lietuvių Tarybos reikalų vedėja, atlikusi pareigas Washington, D.C., Vasario 16 minėjime Atstovų rūmuose ir Senate, buvo kartu su Ginta Palubinskaite, Pabaltiečių komiteto visuomeninių reikalų vedėja, priimta sen. Paul Simon ir kartu nusifotografavusi. Ji aplankė „Draugo“ redakciją ir paėmė „Draugo“ numerį su fotografija nusiųsti senatoriaus raštinei.

x Partizano Daumanto, Chicagos vakarinių priemiesčių ateitininkų kuopos susirinkimas bus sekmadienį, balandžio 9 d., Ateitininkų namuose. Tie nariai, kurie duos įžodį, prašomi būti pasiruošę egzaminams. Egzaminų data ir laikas bus paskelbti netolimoje ateityje. Vasaros stovyklos anketos jau paruoštos ir jas bus galima gauti susirinkimo metu.

x Dr. Edmundas Estka, D. N., lietuviškai kalbantis naturopatis daktaras (napraptas), praktikuojantis pietvakarinėje Chicagoje, prieš metus pradėjo pacientus lankyti ir namuose. Napratija – tai ligų gydymas sanariu mankštiniu, tad svarbu, kad pacientas jaustųsi kuo laisviausiai. Tačiau nevisomis atvejais galima juos lankyti ir jis pripažįsta, kad ne visais ligas galima napratija gydyti.

x Antanas Lingis, Burbank, Ill., su prenumeratorės prašymu mokesčių atsuntė ir 20 dol. auką. Ant. Lingis skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą lietuviškam žodžiui labai dėkojame.

x Dr. Kastytis Jucas, dermatologas (tel. 925-2670) veda radijo programą 1490 AM bangomis kiekvieną šeštadienį 7 val. ryto. Šį šeštadienį, balandžio 1 d. prof. dr. Robert Balk iš Pres. St. Luke ligoninės kalbės tema: „Mūsų gražieji plaučiai, gripas ir astma“.

x Vaziuojantieji į Lietuvą šią vasarą galės patys pasirinkti dienų skaičių Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ar Palangoje, t.y. visas 15 d. vienoje vietoje, ar po kelias dienas skirtingose vietose. Grupė išvažiuoja liepos 29 d. Lydi R. Pukštys. Kreiptis American Service Travel Bureau, tel. 312-238-9787.

x Vaistai ir medicininės priemonės į Lietuvą! Siunčiame ir video, stereo magnetofonus, siuvimo mašinas ir pan. Prekes pristatome per UPS į kitus JAV miestus. Sudaromi iškvietimai, siunčiame kargo į Lietuvą. Romas Pukštys, Transpak, 2655 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Darbo valandos: 12-6 v. p.p. kasdien, šėtd. 10 v.r. - 4 v. p.p., arba susitarus. Pirmad. uždaryta. Tel. 312-436-7772, namų 312-430-4145.

x Visą lietuviškoms organizacijoms priklausančių jaunimą kviečiame dalyvauti JAV Lietuvių Jaunimo sąjungos Chicagos skyriaus susirinkime sekmadienį, balandžio 2 d., 11 val. ryto Seklyčioje, 2715 W. 71 St. Kviečiame ateiti ir susipažinti su Jaunimo sąjungos veikla. Informacijai skambinti Ramutei, tel. 778-2679.

x Metropolitan Opera šį šeštadienį pradeda transliuoti Wagnerio keturių operų ciklą per WFMT radijo stotį 98.7 FM bangomis Chicagoje. Kituose miestuose galima girdėti per vietines radijo stotis. Pirmoji opera yra „Das Rheingold“. Pradžią 12:30 val. dieną. Diriguoja James Levine. Pagrindines partijas atlieka Christa Ludewig, Hans Sotin, Siegfried Jerusalem ir kiti solistai, daugiausia vokiečiai. Pertraukų metu – diskusijos ir pasikalbėjimai su dirigentais, solistais ir režisieriais.

x JAV Liet. Jaunimo sąjungos politinis seminaras „Lietuva šiandien ir rytoj“ bus Washington, D.C., balandžio 14-16 dienomis. Bus diskutuojama įvairiomis temomis, kurios liečia Lietuvą. Reikia užsiregistruoti iki balandžio 1 d., vėliau užsiregistruojantiems bus 60 dol. Paulius Mickus yra sąjungos centro valdybos vicepirmininkas (jo tel. 301-277-7261) ir Algis Šilas yra sąjungos išdėninkas (tel. 202-863-8815).

x „Krivulė“, pereitų metų gruodžio numeris, išėjo iš spaudos Vak. Vokietijoje ir pasiekė „Draugo“ redakciją. „Krivulė“ yra pereitų metų aprašymai apie kardinolą V. Sladkevičių, arkiv. A. Bačkį, kun. A. Svarinską ir daug suaktuvinių. Viršelis papuoštas kard. Vincento Sladkevičiaus nuotrauka. Redaguoja kun. Antanas Bunga ir Vincas Natkevičius.

x Algirdas Šilas, Alexandria, Va., jaunosios kartos „Draugo“ skaitytojas, pratęsdamas prenumeratą vieneriems metams, pridėjo ir auką dienraščio stiprinimui. A. Šilą skelbiame garbės prenumeratorium, o už rėmimą lietuviško žodžio labai dėkojame.

x Alex Blinstrubas, Summit, Ill., pratęsdamas „Draugo“ prenumeratą, pridėjo ir 25 dol. dienraščio palaikymui. Alex Blinstrubą skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x J. Kęsgailienė, Montreal, Kanada, pratęsė „Draugo“ prenumeratą, pridėjo 20 dol. „Draugo“ paramai ir 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. J. Kęsgailienė išrašė ir garbės prenumeratorių sąrašą, o už rėmimą savos spaudos labai dėkojame.

x A. a. Juozas Ražauskas, ilgai miręs, mirė Toronte, kovo 19 d. per savo vardines, sulaukęs 81 metų amžiaus. Palaidotas su pamaldomis iš Priskelimo parapijos bažnyčios, Šv. Jono kapinėse, Mississauga. Buvo baigęs Kražių gimnaziją ir Aukštąją policijos mokyklą Kaune. Paliko liūdinčią šeimą Toronte: žmoną Onutę, sūnus Saulių ir Arvydą ir dukrą Rūtą su šeimomis, ir brolį Kazimierą gyv. Dearborn Heights, Michigan.

x „Nuo Plungės iki Maroko“ – Kazio Pabedinsko knygos sutiktuves JC kavinėje penktadienį, balandžio 7 d. 7:30 v.v.

x Pigiai parduodu kompiuterius tinkamus Lietuvoje ir kitą elektroninę techniką. Skambinti 312-839-5829 nuo 6 v.v. iki 8 v.v.

Seattle, Wash., vaikūčių šokių grupę pasirodo prieš Vasario 16-to minėjimą. Grupei vadovauja Irena Blekytė, akompanuoja Kathie Moritis. Žiūrovų tarpe kairėje yra kongr. John Miller ir Lietuvių Bendruomenės pirm. Ina Bertulytė-Bray.

Nuotr. V. Sparkytės

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PALMIŲ SEKMADIENIS „TĖVIŠKĖJ“

Palmių sekmadienis yra linksma krikščionių šventė, nes primena mums Kristaus religinio sąjūdžio kulminaciją, kada žmonių išrinktas karalius absoliučia balsų dauguma įėjo į miestą be durtuvų, be kariuomenės, eidamas žmonių drabužiais ir palmių šakomis. Mes gerbiame savo pasaulinius valdovus taip pat, kai pamatome kiek kariuomenės ir ginklų jie turi ir kiek žalos mums padaryti jie gali. Kai Kristus į miestą atvyko, tai žmonės žinojo, kad jis niekam žalos nedarys. Kelis dalykus jis galėjo padaryti: atleisti nuodėmes, pagydyti ligonius ir prikelti ką nors iš numirusių. Viso pasaulio krikščionys tą dieną stengiasi prieti prie komunijos, darydami tai jo atminimui iš ryto ir dieną užbaigti religiniame koncerte.

Nors mūsų mieloji Chicago, mūsų „Naujoji Lietuva“ (yra pasaulyje dar Didžioji ir Mažoji Lietuvos) yra priglaudusi tris protestantų parapijas, bet tik viena iš jų, nuo pat pirmųjų gyvavimo metų vysk. Anso Trakio inspiruota, jau 37 kartą džiugina Palmių sekmadienio savo religiniais koncertais. Vietos pas juos yra gana visiems ir bažnyčioje ir salėje, kur nuo muzikinių išpučių pavargusių globėja ir vaišina parapijos Moterų draugija taip pat jau 37 kartą. Gerai yra gražus koncertas, bet gardūs pietūs joki būdu nėra mažesnis vertė!

Koncertą atidarsė prancūzų kompozitorius C. Gounod. Toliau buvo einama per pasaulinės muzikos galiūnų vardyną: Schubertas, Bachas, Vivaldi, Beethovenas ir kiti... Kas yra kada nors gyvenime ruošęs koncerto programą, žino, kad be vokiečių ir italų neb

galima įdomaus koncerto paruošti, nes jų inteligentija savo laiku yra parodžiusi didžiausią dėmesį toje srityje. Senais laikais barono ar kunigaikščio namai negalėjo būti vadinami „Schloss“ jeigu juose nebuvo kamerinio orkestro. Kartais spaudoje turtingų žmonių buveines mėgstame vadinti rūmais. Bet pagal „tarptautinę teisę“ negali būti „rūmai“, jei juose yra tik gramafonas ar televizijos aparatas. Vokiečiai moko, kaip savo menininkus į darbą kviesti. Kunigaikštis Nicolaus-Esterhazy, pas kurį Haydnas dirbo, reikalavo iš jo kiekvienai religinei ir politinei šventei naujos simfonijos... ir vargšas Haydnas turėjo jį parašyti daugiau kaip 120 per savo gyvenimą! Istorija mums pailiustruoja kaip su savo menininkais elgėsi ir kitos tautos. Pavyzdžiui rusų tauta savo pasaulinio masto poetus dvikovo išžudė (Puškins, Lermontovas...). Dostojevskis liko gyvas tik per stebuklą. Daug jų poetų buvo Sibire „tarnavę“.

Vienu žodžiu minėti muzikos galiūnai laiko mus savo „priešpadoje“, net būdami seniai mirę. Iš išsivaduoti pasaulis niekad negalės, juo labiau, kad kada kūryboje yra pasikeitusi tiek, kad publika jos igadinta bijo eiti į „public concert“, kur klausytojas gali būti kankinamas kokia nors nauja muzikos keistenybe!

Nors chore yra 40 ar 50 žmonių, bet iš seno yra įprasta nuopelnus prirašyti dirigentams su pagrindu. Jei viskas gerai sekasi, tai plojame jiems ir stebimės jų talentu ir sugėbimu. Bet jei kas nepavyksta, tai jie vėl viską gauna ir jie kalti už viską. Ar buvo kur repetuoti ar pianinas tvarkoj ar buvo gana choristų, nieks nekalbės. Po to kai po ilgų prašymų pagaliau apsimi, viskas pasidaro

dirigento atsakomybė. Muzikos vynuogynė darbininkų netrūksta.

Pradėjo „Tėviškės“ chorą Martynas Lacytis, po jo Jurgis Lampsatis, Arūnas Kaminskas ir Albertas Paulikaitis. Jiems pavargus, buvo surasta Asta Šepetytė. Jau antrą kartą Palmių sekmadienį ji žavi mus savo jaunatviška energija ir užsidegimu. Dirigentas turi būti idealistas – svajotojas, kuris gali įsivaizduoti, kaip giesmė skambės ateity, ypač pirmą repeticiją, kai salė šalta, pianinas apdulkejės, niekas giesmių nemoka.

Choristų sukvietimas jau kelti metai yra Idos Kasparaitienės darbas. Kas bent vieną giedojimo sezoną yra „tarnavęs“ valdyboje, žino, kaip iškalbės pasidaro žmonės, kai juos pradėsi iš letarginio miego žadinti religiniam koncertui. Jie gali jautrų žmogų net prie ašarų privaryti su savo žėmonėmis. Pagaliau, kai jau žmonijai esi gana prisiprašęs, jautiesi kaip koks žiaurus piktadaras, negailestingas, kad norėjai ju „Falcon Crest“ programą su-trukdyti.

Geriausią išpučį padarė C. Gounod „Jūs vartai atsiverkite“ ir Schuberto „Kyrie“, kur choras nustebino mus savo energija ir preciziškumu. Tai ne-reiški, kad kiti programos punktai buvo silpnėsi. Kiekvienas dalykas turi savo kulminaciją: mūsų dienos, mūsų gyvenimas ir koncertai... Tai įvyksta kartais dėl to, kad pirmam dalykui klausytojas gali būti daugiau pasirengęs. Po to publikos dėmesį perėmė Donna Dumpienė su J. S. Bacho giesme. Jos gerai balansuotas balsas liejosi su pianino lengvu bangavimu, prikeldamas mums mūsų religinius jausmus. Po jos publikos mėgiama Eglė Rūkstelytė-Sundstrom,

tęsdamą savo šeimos tradiciją (jos motina operos solistė, tėvas – dailininkas) džiugino mus kita Bacho giesme „Mane veda Dievo ranka“. Visi gerėjome jos puošniai skambančiu mezzo-sopranu. Po to buvo įdėta giesmė visų giedama, kad atsi-kvėptų programos dalyviai, kurie kartais jaudinasi. Esu girdėjęs savo gyvenime ir tokių komentarų: „Kai visi pradeda giedoti ir man pasidaro ramiau ir „Lampenfieber“ praeina. Toliau buvo dvi choro giesmės: „Garbė Aukščiausiam“ ir Ippolitov - Ivanov „Girkite Viešpatį“. Po to buvo gražus siurprizas: naujas pianistas Aras Buntinas. Jis stebino mus savo skoningai pasirinktais dalykais Schuberto „Impromptu #3 ir Beethoveno „Sonata #8“. Paprastai beveik visi pianistai nori pademonstruoti savo virtuoziškumą, o tai galima padaryti skambinant greitą dalyką. Bet pianistas, turėdamas perkusinį charakterį, barksa tuomet kaip čigonės būbnelis. Greitoj muzikoj nėra laiko iš viso nei melodijai, nei akordams suskambėti ir kaip taisyklė visų simfonijų pabaigos „presto“ būna nuobodžios, lauki, kol pasibaigs. Kur be didelio triukšmo vienintelis „grožis“ yra dirigento prakaitavimas. Muzika gražiau suskamba largheto ir andante tempuose. Pianistas Aras pademonstravo savo skoni, gerą charakterį, kaip menininkui pritinka nesinervino. Yra daug menininkų, kur neturi gero skonio, nežino ką giedoti, ką skambinti.

Grazina Stauskaitė giedoj „Domine Deus“ (Viešpatie Dieve). Nors bažnyčiose visos maldos sakomos gimtąja kalba, bet kai išgirstame giesmę lotynų kalba, mums dalykas skamba švenčiau, lyg tai būtų angelų kalba. Gal dėl to, kad ji nėra kasdieninė (tik daktarų ir mokslininkų). O gal dėl to, kad pirmieji krikščionys ją meldėsi? Bet skamba ta kalba giesmė geria ir solistams lengviau giedoti. Pirmųjų krikščionių kalba negalėjo būti prasta! Aldona Buntinaitė ir Eglė Rūkstelytė giedoj Bacho „Tavo šventovė“. Aldona Buntinaitė yra darbščiausia ir pareigingiausia „tėviškietė“. Ji gieda daugely chorų ir kaip solistė atgieda per metus daug koncertų.

Vyrų choras su Leono Gružo solo atliko F. E. Cox „Mirei už mane“. Toliau buvo Herklio Strolis smuiko solo ir choro Handelio „Aleliuja“. Postliudą grojo pati dirigentė Asta Šepetytė. Visus solistus ir chorą pianinu palydėjo Allan Dame-ron. Kunigas Dumpsys nuosirdžiai dėkojo programos dalyviams ir svečiams. Dvasiniai pasotinti susirinkome salėje prie gražiai paruoštų stalų pasiotinti fiziškai ir pasikalbėti su pažįstamais ir draugais. Koncertai yra gera proga ne tik muzikos išgirsti, bet ir draugus sutikti. Pietų metu choro pirm-ninkas Leonas Gružas padėjo visiems solistams ir apdovanojo gėlėmis.

Galime pridėti, kad „Tėviškės“ choras tą dieną suteikė mums labai daug džiaugsmo, ypač jų rūpestinga dirigentė Asta Šepetytė.

Povilas Mieliulis

TAISO RYAN GREITKELJ

Chicagos Ryan greitkely nuo 31 gatvės iki Eisenhowerio greitkelio uždarytos keturios linijos. Aštuonis mėnesius kelias bus taisomas.

Advokatas Jonas Gibaitis

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šėtd. 9 v. r. iki 1 val. d.

Lietuvių Fondo suvažiavimo dalyvių registracija. Iš kairės: Ramona Steponavičiūtė, dr. Antanas G. Razma, Ofelija Baršketytė, Alė Steponavičienė ir LB Vid. Vak. apyg. pirm. Birutė Vindašienė. Nuotr. J. Tamulaičio